

ROJA WELAT

Sal:9 Hejmar 31-32,33-34
Çiriya Paşin

KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BINDEST YEKBIN!

FAŞİST DIKTATÖRLÜK 5. YILINDA PROTESTO EDİLDİ

Bilindiği gibi faşist diktatörlük 5. yılını da doldurdu. Bu süre içinde emperyalist patentli her türlü siyasal, ekonomik ve askeri terör araçlarıyla halklarımıza karşı bir saldırı seferberliğine girişildi. Ve bütün bu terör vahşetini "terörü durdurma" adına kamüfle ederek yapıyorlar. Türkiye ve Kürdistan halkları gibi tüm dünya emekçileri de iyi bilmektedir ki, en büyük terörist sömürgeci-faşist Türk devletidir Kürdistanı sömürgeleştirerek, insan hak ve özgürlüklerini ayaklar altına alan, Kürt halkına yönelik soykırımlarına girişen; Kıbrıs'ı işgal eden; İran ve Irak Kürdistanı'na saldıran; Yunanistan ve Suriye'yi tehdit altında bulandıran; Bulgaristan'ın içişlerine burnunu sokan onlardır.

Faşist Evren-Özal yönetiminin 5 yıllık icraatı halklarımızın malumudur: Siyasal olarak, "terörü durduracak"larını, "kardeşkavgasına son verdirecek"lerini söylediler. Ama en barbarca, en hayasızca siyasal terörlerini estirdiler. Halklarımızın en yiğit evlatlarını işkence çarklarında, darağaçlarında, zindanlarda, dağlarda katlettiler, ediyorlar. Onbinlerce devrimci-yurtseveri zindanlarda tutuyorlar.

İnsan hak ve özgürlüklerinden hiç pay alamayan, fakat yapılan tüm bu, barbarlıklardan cifte kez nasibini alan Kürt ulusu bir bütün olarak yok edilmek isteniyor. Bir işçi arkadaşın belirttiği gibi, "Malatya'ya girişle birlikte insan kendisini bir harb alanında his ediyor". Bu bir benzetme

Köln'deki yürüyüşten bir görüntü

ya da yakıştırama değildir. Bu, sömürgeci güçlerin halkımızı "ıslah" etmeye, "boyun eğmeye", bunu başaramadıklarında da halkımızı yok etmeye yönelik bir saldırıdır.

Bugün yurdumuzun her tarafı askeri birliklerle doldurulmuştur. Kürdistan köyleri mecburi iskana tabii tutuluyor. Kürdistan'ın diğer parçalarına yakın "sınır" köyleri askeri bölgeler ilan ediliyor. Türkiye Kürdistanı devrimci hareketinin ilişkilerini diğer parçalardaki devrimci-yurtsever güçlerle kesmek için sınır yöreleri mayınlanıyor. Kürdistan'da boyutlanan ulusal demokratik gelişmeyi fren-

lemek için devrimci-yurtsever güçleri, halkına, ülkesine ve mücadelesine ihanete zorluyor. Bütün bu eşi az görül-müş baskılara rağmen halkımız boyun eğmedi eğiniyor Halkımızın ulusal demokratik mücadelesi günden güne yeni koşullara göre boyutlanıyor. Halkımız, özgürlüğünü gölgeleyen bu karanlık dönemin perdesini aralayacak ve kendi elleriyle aydın, güvenli ve mutlu geleceğini belirleyecektir.

Sömürgeci-faşist yönetim, Ortadoğu'da ABD emperyalizminin jandarmalığını üstlenmiş durumda Kürdistan'da Çevik Kuvvetleri konum-

landırıyor ve gerektiğinde bunu Kürt ulusal hareketine, Sovyetler Birliği ve bölgedeki devrimci dönüşümlere karşı kullanacak.

Ekonomik olarak, "Türkiye'yi dar boğazlardan kurtaracakları"ni, "enflasyonu durduracakları"ni söylediler. Ama gerçek şu ki, her türlü burjuva demokratik haklardan, yani grev, toplu sözleşme, özgür sendika seçme ve örgütlenme özgürlüklerinden yoksun bir işçi sınıfına rağmen üretimde istenilen artış görülmediği gibi, bilakis düşüş kaydedilmiştir.

Devamı sayfa 4'te

KÜRDİSTAN BİR BARUT FİÇİSİ DURUMUNDADIR

Yoldaşlar,

Faşist—sömürgeci güçler, ülkemiz ve halkımız üzerinde tüm kollarını oynuyorlar. Onlar, bir yandan, baskı, saldırı ve sürekli operasyonlara, tutuklamalara, katliamlara, sürgünlere hız verirken; diğer yandan toplumumuzu yozlaştırmak, kedi benliğinden uzaklaştırmak, gelişen ulusal birliğin önüne kin ve nifak tohumları ekme için ellerinden geleni yapıyorlar.

Kuşkusuz sömürgeci—faşist çetenin, ulusumuza karşı başlattığı bu çok yönlü haçlı seferleri nedensiz değildir. Ne onların vahşet saçan saldırıları ve ne de böbürlenmeleri, korkularını gizlemeye yetmiyor. Öyle ki, onlar, beşikte bulunan Kürdistanlıdan bile korkuyor ve onu dahi zehirlemeye çalışıyorlar. Özellikle Diyarbakır'da orta dereceli okullar ve öğrencilerinin üzerinde ilginç yöntemler deniyor. Bazı özel kişiler vasıtasıyla kurulan "Vakıf Yurtları"nda öğrencilerin, özellikle yoksul öğrencilerin beyinleri yıkanmak isteniyor. Anlaşılan sömürgeci güçlerin yıllarca bu amaçla kullandıkları yatılı bölge okulları artık "ihtiyaca" cevap veremiyor. Dolayısıyla bunlar, sözkonusu yurtlarla takviye edilmek isteniyor.

Haydutlar çetesi, bu uzun vadeli hesapların yanı sıra, tek tek bölgelerin, hatta en küçük yerleşme birimlerinin yerel özelliklerinden, yöresel "çelişkiler"den yararlanarak sömürgeci—faşist otoriteyi güçlendirmek, faşizmi kurumsallaştırmak ve "eşkiya" olarak nitelendirdikleri yurtseverlerin kökünü kazımak istiyor. Ve özellikle CAHŞ'lardan yararlanma, onları ulusal kurtuluş güçlerine karşı kullanmada başarılı oluyorlar.

Fakat bütün bunlara rağmen kitlelerde ulusal kurtuluş özlemi artıyor. Halen görünürde egemen gibi görünen eski saskunluk içerisinde, değişik halk kesimlerinin sömürgeci boyunduruğa karşı kin ve öfkesi biliniyor. Eskiden ulusal kurtuluş mücadelesine şu yada bu nedenle karşı olan geniş kesimlerde yumuşama, hatta taraf olma eğilimleri gittikçe güçleniyor. Bu durum, devrimciler, yurtseverler lehi-

ne yeni çalışma olanakları yaratıyor. Ancak, kitleler arasında yaygın olan bir eğilimi de, hemen belirtmek gerekir: Yurtsever ve devrimci güçlerin birliği... Halk kesimleri, bir ya da iki örgütün bu işi başaramıyacağı, yurtsever ve devrimci güçler arasındaki birliğin, zaferin önemli bir koşulu, olduğu kanısındadır. Bu bakımdan, ilkeli, uzun vadeli ve ülke gerçeklerine uygun birliklerle, yığınları etkilemek, onlara güven vermek ve dolayısıyla onları mücadele içinde kendi güçlerine inandırmak daha da olanaklıdır.

Yoldaşlar, ülkemiz Kürdistan bir barut fiçisi durumundadır. Kitleler patlamaya hazır, ama şu an için suskundur. Bu suskunluğu, patlamaya dönüştürmek olanaklıdır. Yeter ki, kahraman halkımıza güven verebilelim, onu mücadele içine çekebilelim.

—Yaşasın yurtsever ve devrimci güçlerin birliği

—Yaşasın PSKT—Roja Welat

K.Fırat—KÜRDİSTAN

"SİVİL SAVUNMA KOMİTELERİ" DÜŞMANA BİRER TUZAK OLACAKTIR

Sömürgeci—faşist cunta açtıktan halkımıza karşı savaş ilan etmiştir. Saldırıları, operasyonlar ve çatışmalar birbirini izliyor. Fakat düşman sadece bunlarla da yetinmiyor. O, daha sinsi planlar peşinde.. Biryandan, Kürdistan köylüsünü faşist teröre boy hedefi seçerek göçe zorlarken, diğer yandan sinsi planlarını gerçekleştirmek için yeni kararlar alıyor, yeni adımlar atıyor. CAHŞ örgütlenmesi, köylerin merkezileştirilerek denetimin daha rahat sağlanabilmesi sözkonusu planların birer halkalarıdır.

Ne var ki, bu hesaplar da tutmayacaktır. Cunta, komşusu Irak'tan öğrendiği bu hinliği de gerçekleştiremeyecektir. Çünkü bu, sömürgeci—faşist iktidara çok masraflı olacaktır. Dolayısıyla köylerin dağılık oluşu ve özellikle dağı köyleri sömürgecilerin işini zorlaştırmaya devam edecektir. Kaldığı bunu, kendileri de çok iyi biliyorlar. Bildikleri içinde, "Sivil Savunma Komiteleri" vasıtasıyla denetimi sağlamaya çalışıyorlar. Daha şimdiden, hemen hemen her

köyde Muhtar ve iki üyeden oluşan 3 kişilik "Sivil Savunma Komiteleri" kurdular. Ve bu komitelere "ihtiyaçları" kadar silah veriyorlar.

Böylece düşman, halk olarak bizi birbirimize kırdırmak, denetimi sağlayamadığı yerlerde "SSK"lar vasıtasıyla bunu gerçekleştirmek, ihaneti ve teslimiyeti meşrulaştırmak istiyor. Ama ben, bunun da tutmayacağına inanıyorum. Sömürgecilerin dağıttığı silahlar, birgün mutlaka onlara çevrilecektir. Onların örgütlediği "Sivil Savunma Komiteleri" ise, yine onlar için birer tuzak haline gelecektir. Nitekim daha şimdiden bunun bazı örneklerine tanık oluyoruz:

Bir arkadaşımın kahvenin birinde otururken yanımıza (...) köyünün muhtarı geldi. Arkadaşımı alıp dışarı çıktı. Arkadaşım beni de çağırdı ve birlikte sakin bir yere gittik. Birer sigara içtikten sonra, muhtar zaza anlatmaya başladı. Ben zaza çok az anlayabildiğim için arkadaşım, muhtarın söylediklerini tercüme ederek bana aktardı:

—Muhtar vilayete, dağıdaki eylemcileri şikayete gelmiş! Durum şöyle: Muhtarın köyündeki karakolu devrimciler basmışlar. (...) jandarma ölmüş, birçoğuda yaralanmış. Muhtar olayların başından sonuna kadar eylemcilere yardım etmiş. Eylem bittikten sonra onlara hemen bölgeyi terkedin demiş ve anında şikayete gelmiş.

Ardından köye operasyon yapıldığını, muhtarın köylülerle birlikte köyün toplu dayaktan geçirilmesine karşı da tedbir aldığını öğrendim:

Köyde dayığa dayanan 5 kişi seçilmiş, bunlar, biz eylemcileri gördük, diyerek topyekün köyü dayak ve işkenceden kurtarmışlar..

İşte bir "Sivil Savunma Komitesi"nin hikayesi bundan ibaret.. Bu da gösteriyor ki, düşmanın sinsi planlarına, alçakça taktiklerine karşı halkımız da kendi taktiklerini geliştiriyor. Sömürgecilerin, ihaneti, soykırımı ve denetimi sağlamak için örgütlediği "Sivil Savunma Komiteleri", yine onlar için birer tuzak oluyor, olacaktır.

Devrimci selamlarımla..

H.Bekir—ADİYAMAN

ASKERİN PANİĞİ ARTIYOR

Yoldaşlar,

Bir yolculuğum sırasında tanık olduğum bir olay anlatarak, askerin içinde bulunduğu paniğin boyutlarına işaret etmek istiyorum.

Bindiğim otobüste, tam önümde iki asker oturuyordu. Hemşehri oldukları anlaşılan askerlerin ikisi de Siirt'te askerliklerini yapıyorlardı. Hemşehri ve tanıdık olmalarından olacak ki, rahatlıkla dertleşiyor, içlerini birbirlerine döküyorlardı. Biri anlatıyor, diğeri pür dikkat kesiliyordu. Sözü ilk alan, subayların nammüssuzun biri olduğunu söylemekle konuşmaya başladı ve devam etti:

—Sürekli dağıdayız. Bazen aç kalıyoruz. Çünkü erzağımız haftada bir, helikopterle geliyor, bazen de gecikiyor. Bu subay dediğim herif bizi, sürekli dağlarda dolaştırıyor. Birgün anarşistlerin bize yakın oldukları ihbar geldi. Gece yarısı yola koyulduk. 3—4 saat yürüdüktan sonra, iki köyün hemen ortalarında dağılık bir yerden geçiyorduk. Tam bu sırada bizi taradılar. Subay yat ve ateş emri verdi. Yattık ve ateşe başladık, ama kimin nereye ateş ettiği bile bilinmiyordu. Mermilerin çoğu havaya gidiyordu. Birkaç dakika sonra ateş kesildi. Arkadaşlarımızdan ölen ve yaralananlar olmuştu. 9 kişi ölmüş, 11 kişi yaralanmıştı.

Ölü ve yaralı sayısını söyleyen er, renkten renge girmeye ve titremeye başladı. Bu sıra diğeri sözü aldı:

—Vallahi bizim subay çok iyi bir insan. Bize sürekli emir gelirdi, falanca bölgeyi arayın, diye... Ama O bizi, karargah-tan uzak bir yere götürür, herhangi bir derede yatırır, akşam olunca karargaha geri getirirdi. Fakat bizim oralarda da askerden kaçan, firar eden çok...

Diğeri tekrar sözü alarak, firarlar, intiharlar bizde de çok, dedi ve ekledi:

—Kardeşim operasyonlarda da bir şey çıkaramıyoruz. Gittiğimiz köyde, ne kadar insan varsa topluyoruz, dayaktan geçiriyoruz, huşmanı çıkarıyoruz. Ama yine de, "ben bilmez, ben görmedi komutan" diyorlar.

Yolculuğumuz bitmek üzereydi. Onlar da ahu—vahlar içinde, bir yandan inmeye

çalışırken, bir yandan da vedalaşıyorlardı.

İşte iki asker arasında geçen bu konuşma, "büyük Türk ordusu"nun içinde bulunduğu durumu, morali ve psikolojiyi, bir ölçüde de olsa, sergiliyor.

Tarihin, en güçlü ordularının, halkların bağımsızlık ve özgürlük mücadeleleri karşısında bozguna uğradığının örnekleriyle doludur. Kürdistan halkıda er geç bozgunu, "büyük Türk ordusu"na yaşatacakır!

Zafer halkımızın olacaktır!..

N.Xan—SİİRT

"ÇEKO" NUN MEKTUBU VE R.AZADI' NİN YAYINCILIK "MAHARETİ"!

Yoldaşlar,

Amacım polemik değil, sadece öteden beri şaibeli olan Riya Azadi'nin yayıncılık "maharet"lerinden birine değinmektir.

Riya Azadi'nin değil de, devrimci bir yayın organının kısaca işlevini anımsatarak "Çeko" nun mektubu ile yakınını ele verilmesiyle açığa çıkan bir gerçeğe parmak basmak istiyorum.

Devrimci bir yayın organının başlıca özelliği, onun kolektif bir ajitator—propagandist ve kolektif bir örgütleyici olmasıdır. Bu özelliğinden dolayı o, kadrolara, yığınlara yol göstericiliğinin yanı sıra, yığınlar arasında ördüğü ağlarla onlarla bütünleşir; onların (yani yığınların) sesi haline gelir. Elbette ki, bu sanıldığı kadar kolay değildir. Yığınların sesi haline gelebilmenin asgari ölçütü, ajitasyon ve propogandanın oluşturulmasında yığınların kolektif katkısının sağlanmasıdır. Bu ise yazı kurulu ile değişik mücadele alanlarını, fabrikaları, tarlaları, okulları birbirine bağlayan muhabir guruplarından gelen seslerin harmonlanması ve belli bir sentezden geçirilerek tekrardan söz konusu kanallardan yığınlara iletilmesiyle gerçeklik kazanabilir. Kuşkusuz bu, hayali ya da naylon "muhabir gurupları" türeterek yapılmaz. Böyle bir yola baş vuran yayın organının, kitlelerin sesi haline gelmesi şöyle dursun, kısa sürede maskesi düşer. O yayının hitap ettiği kadrolar "uyusa" bile yığınlar, tanık

oldukları olayları çarpıtan, onları olduğundan başka gösteren ya da onların yerine hayali şeyler koyan ajitasyon—propogandanın gerçekçiliğini kavramakta gecikmez.

İşte "Çeko" nun "Bingöl'den gönderdiği" (!) mektubu, bu bakımdan ilginçtir: Mektup, R.Azadi'nin 36. sayısında, "militanlar" a ayrılan 2 sayfasında yayınlandı. "İşkence suç değil, söz etmesi suç.." başlığı ile yayınlanan bu "militan" mektubunun altında gönderdiği yer, **Çeko—BİNGÖL** yazılıydı. Bulgaristan "olayları" ndan, işkencelerden, "pişmanlık" yasasından, Tunceli'de A. Can'ın, metropolde Fikri Sönmez'in katledilmelerinden söz eden "Çeko" mektubunu, İran—Irak sınır hattının mayınlanması ve Kürdistan'dan Batı'ya yapılan sürgünlerle noktalarken, onu Bingöl'den yolladığı imajını vurgulamayı da ihmal etmiyor. Halen Bingöl millet vekili olan **Hakkı Artukaslan**' dandansözediyor. Onun mecliste, işkenceler sorununun tartışılması sırasında söylediği sözlerle yer veriyor. Ve daha sonra bu herifi tanıtmaya çalışırken yakayı ele veriyor:

"Bu Artukaslan, Bingöl'de geniş toprakları, şerhleri, kitapçı dükkanları, lüks arabaları olan bir aileden. Geçmişte gerici ve faşist hareketin içinde idi. Şimdi, bu hizmetlerine karşılık bir de parlamento üyesi yapıldı. Sömürgeciler onu Kürt halkına karşı ikinci bir Kamuran İnan yapmak istiyor." (R.Azadi, s.36, s.2)

Hakkı Artukaslan'ın "geçmişte gerici ve faşist hareket içinde" yer aldığı doğrudur. O'nun 12 Eylül öncesinde söz konusu "hizmetlerinden" dolayı ve hak ettiği için Bingöl'de devrimcilerin hışmına uğradığı ve kaçarak İstanbul'a yerleştiği de, "Çeko" nun bildiği ama söylemediği bir başka gerçektir. Ayrıca O'nun Kamuran İnan'ın işlevini görüp, görmeyeceği tartışılır. Fakat benim tartışmak istediğim, bütün bunlar değil. Adı geçen herifin teşhir edilip edilmemesi de değil; "bakın Bingöl'le de bağımız var, yaşıyoruz, savaşıyoruz" imajını yaratmak için büyük bir ihtimalle **İsveç'ten** kaleme alınmış bir mektup olayıdır.

Bingöl küçük bir şehir. Halen burda olan veya az da olsa bir süre Bingöl'de yaşayan bir

"militan" ya da bir parti militanı okur—yazar olmasa bile Artukaslan ailesinin, —Bingöl'de— "**geniş topraklar**" a değil, bir karış toprağa dahi sahip olmadığını çok rahatlıkla bilebilir. Eğer bu "Bingöl'den mektup gönderen" (!) "Çeko", İsveç'te olan "S." değilse ve bu kadar olayı kısacık mektubunda birbirine bağlayabiliyorsa nasıl böyle bir hata yapabilir? Çünkü Artukaslan ailesi, yıllar önce Bitlis'ten gelen bir ailedir, toprağı yoktur, genellikle ticaretle uğraşır. Ve bu, Bingöl'de her kes tarafından bilinir. Kaldı ki, sözkonusu mektubu okuyan herkes, mektubun Bingöl'de yaşanan güncel olaylardan, sorunlardan uzak ve hayali bir mektup olduğunu çok rahatlıkla farkedebilir. Ve Riya Azadi'yi dikkatle izleyen bir okur, böylesi uyduruk mektuplara sık sık rastlar.

Yoldaşlar,

Galiba fazla uzadı. Ama gazetinin aracılığıyla Riya Azadi'nin bu tür "maharetleri" ni açığa kavuşturmak bir görevdir. Belki bu, yıllardır hayali ve naylon muhabir gurupları türetenlerin, neden koca bir on yılda iyi bir yazı kadrosu oluşturamadıklarını kavramalarına yardımcı olur!..

"Yalancının mumu yatsıya kadar yanar"!

Kokuşmuşluğun belirtileri gün be gün açığa çıkıyor. Bu, zaferin bizim olacağını gösteriyor.

Y. Xesar

BAAS REJİMİNİN SAÇTIĞI KANLI VAHŞET

9 Haziran 1985 tarihinde

Irak savaş uçakları, Irak Kürdistanı'nda Kürt çocuklarının kaldığı kampa bombalı saldırıda bulunarak 120 çocuğun ölümüne ve 373 çocuğun yaralanmasına neden oldular.

Sömürgeci Baas yönetimi yıllardan beri Irak'ta Kürt halkına karşı en sinsi planlarla yok etme savaşı vermektedir. Tüm bu baskılara karşın Kürt halkı kendini savunma ve haklarını elde etme mücadelesini yürütüyor. Böylesi haklı bir mücadele içinde olan Kürt halkının çocuklarına dahi ölüm fermanları çıkararak sömürgeci Baas yönetimi her dönemde Türk devletiyle anlaşmalar imzalayarak ve onu Irak Kürdistanı'na devet ederek, Kürt halkını yok etmek emellerine kavuşmak istiyor. Kuşkusuz bu, Kürdistan'ı aralarında bölünen tüm sömürgeci güçlerin ortak emelidir ve bu emellerinden vazgeçmeleri zaten düşünülemez.

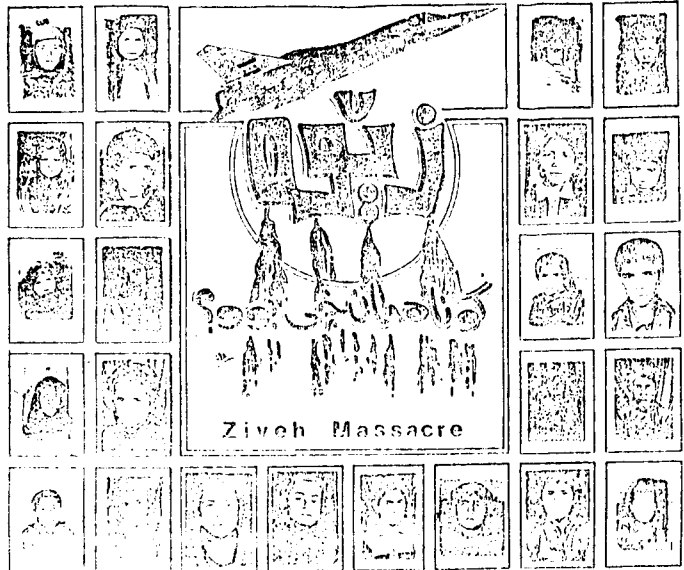
Bu saldırıdan sonra harekete geçen CUD güçlerine bağlı peşmerge düşman mevzilerine peş peşe saldırılar düzenlediler.

—4.8.1985 tarihinde bir grup peşmerge Halid Dubardin komutasındaki askeri birliği bozguna uğrattı. 8 Irak askeri öldürüldü.

—18.8.85'te arpicilerle emniyet müdürlüğü binası basılıp 4 emniyet görevlisi öldürüldü.

—10.8.85'te S.Muhammed Saleh grubu Artuş yakınlarında bir askeri cephaneyi askeri araçlarla birlikte havaya uçuruyor.

—Zafer halkımızın olacaktır!

SÖMÜRGEÇİ FAŞİST DİKTATÖRLÜK 5. YILINDA PROTESTO EDİLDİ

Baştarafı sayfa 1'de

Memur ücretleri, hava raporu gibi günlük değişime uğrayan enflasyon artışına rağmen sabit tutulmuş, alınan ücretler temel ihtiyaçları bile karşılayamaz olmuş. Ayın 15'inden sonra hayat borçlanarak akıp gidiyor.

Kırsal kesimlerde yaşayanlar tam bir perişanlık içinde. Köylü üretici mallarını pazarlayamıyor, taban fiyatlar normal standartların oldukça altında tutulmuş. Buğday, tütün, pamuk, pancar vs. mamüllerin yok pahasına elden çıkarıldığı, sebzenin tarlalarda çürüdüğü, ya da hayvanlara yem olarak verildiği biliniyor. Ama buna karşın, gübre, zirai ilaç ve mazot fiyatları oldukça yüksek. Özal hükümeti санаide olduğu gibi tarımda da küçükleri büyüklere yem edecek şekilde bir politika izliyor.

Kıscası toplum bir bütün olarak sefaleti yaşıyor. Kitlelerde alım gücü düşmüş. Ülke zenginlikleri bir avuç tekelcinin çıkarlarına peşkeş çekilmiştir. Ekonomik sıkıntılar toplumun ahlaki değerlerini alt-üst etmiş, fuhuşta büyük artış kaydedilmiştir.

Bu ekonomik, siyasal baskılar toplumu derinden sarsarak, faşist yönetime karşı içten içe bir kin ve nefrete dönüşmektir. Bu kin ve nefret yer yer kendini değişik biçimlerde dışa vurmaktadır. Toplumda içten içe kaynayan bu hareketlenmenin yönünü değiştirmek için tekelci burjuva çevreleri daha şimdiden yeni yeni burjuva alternatif arayışları içine giriyorlar. "Değişik" burjuva alternatifleri halklarımızın özlemi ve isteği olamaz. Ne SODEP ne de DYP halklarımızın demokratik taleplerine cevap veremez. Gerçek anlamda bir demokrasi, işçi sınıfının ve Kürt halkının elleriyle ancak kurulabilir. Ve ancak böylesi bir demokrasi "kesinti" ve "aksama"lara uğramadan kalıcı olabilir. Aksi düşünülemez.

Sorun, gerçek demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanması, Türkiye Ve Kürdistan emekçi halklarının çıkarları doğrultusunda işlerlik görecektir demokratik halk devriminin gerçekleştirilmesidir. Ancak böylesi bir devrim, halklarımızın sömürsüz, baskısız

bir toplum kurma mücadelesinin önünü tıkanan yasakları kaldırabilir, gerçek anlamda demokratik bir anayasa oluşturabilir, tekellerin egemenliklerini kırabilir, Kürt ulusal sorununa demokratik bir çözüm getirebilir, fikir ve düşünce özgürlüklerini sağlayabilir, NATO ve ABD emperyalistleriyle yapılan anlaşmaları fesh ederek, bağımsız bir dışpolitika izleyebilir.

Kuşkusuz, böylesi demokratik hedefleri belirtmekle, ya da programlar hazırlamakla sorun çözülmez. Hedef belirlemek ve programlar yapmak mücadelenin ilk adımlardır. Zafer ve başarı, izlenecek politikanın doğruluğu ve esas amacın aracı olan örgüt sorununa bağlıdır.

Bugün, 5 yıllık bir yenilgi döneminden sonra dahi, sol güçler daha kendilerine gelememiş ve asgari olarak faşizme karşı bir protesto eylemini bile kalıcılaştıramamıştır. Sol siyasal güçlerin içinde buldukları kaosu gazetemiz, Roja Welat'ın bundan önceki sayılarında değişik yönleriyle irdelenecek çalıştık. Aynı konuları tekrarlamamın anlamını bulmuyoruz. Burda sadece yurt dışında "12 Eylül'ü 5. yılında protesto" eylemlerine ilişkin yaşanan ve karşılaşılan sorunların nedenleri üzerinde durmaya çalışacağız.

5. YILDA CUNTAYA DUYULAN NEFRET AZALDI MI?

Bilindiği gibi, son yıllarda tüm devrimci demokratik güçler 12 Eylül faşist cuntasını değişik ülkelerde belirli "platform"lar oluşturarak, merkezi eylemlerle protesto ediyorlardı. Özellikle 1982 ve 83 eylemleri Avrupa kamuoyunda geniş yankılar uyandırdı. Yalnız Almanya'da 25 bini aşkın anti-faşist bir kitle sokaka dökülüyor, hep bir ağızdan cuntayı lanetliyordu. Bu eylemler temel mücadele alanında uğraş verenlere, zindanlarda direnenlere moral veriyor, onların mücadele azimlerini artırıyor. Yine aynı olgu yurt dışında çalışan işçilerimize de güven veriyordu.

1980'den bu yana 12 Eylül cuntasının, merkezi yürüyüş ve mitinglerle protesto edilmesi, yurt dışında bir gelenek

biçimine dönüşmüş bulunmaktadı. Faşist diktatörlüğün iktidara elkoşununun üzerinden yılların geçmesi, ona duyulan kin ve nefretin soğumasına yetmiyor.

Fakat faşist diktatörlüğün kurumlaşma çabaları ve onun iktidardan def edilmesinin uzun vadeli bir mücadeleyi devrimci-demokratik güçlere dayatması, bazı çevrelerde yığınlık yarattı. Bazı çevreleri de, faşizmin kendiliğinden iktidarı burjuva demokratik güçlere devredeceği sevdasına sürükledi.

Bu iki saplantı sonucudur ki, devrimci-demokratik hareketler asgari düzeylerde biraraya gelmiyor, anti-faşist bir yürüyüş ve miting bile ortak düzenleyemiyor. Geçen yıl olduğu gibi, bu yıl da aynı anlayışlarda ısrarlı bazı hareketlerin tutumları sonucu gelecekselleşmiş merkezi miting ve yürüyüşler sekteye uğratıldı. İşte Temmuz sonlarında Almanya'da yapılan iki ayrı çağrının gerisindeki mantık ve çıkan sonuç..

12 EYLÜL EYLEM BİRLİĞİ ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN YAPILAN ÇAĞRILAR

Geçen yıllarda olduğu gibi, bu yıl da, yine bazı güçler tarafından belirli güçlere çağrılar yapıldı. İlk çağrı 6'nun bir ekşiği ile, yani: FİDEF, KOMKAR, DİB-AF, GERÇEK, Birlik Yolu imzalarıyla şu güçlere; İşçi Gerçeği, DDKD, Kurd-kom, Kurtuluş, Proleter Dayanışma, Devrimci İşçi, Av. Dev-Genç, DİDF'e yapıldı. Yine 27. 7. 85 tarihi için yapılan bu çağrının hedefi de; "İnsan hakları, Barış, Demokrasi için eylem haftası" olarak belirlenmiş.

Anılan tarihte yapılan toplantı, istenilend üzeydevrimli olmamış. İşçi Gerçeği ve Kurd-kom, çağrının kapsamının dar tutulduğunu vurgulamışlar. Sol birlik güçleri ise, "biz iş yapabileceğimiz güçlere çağrı yaptık" demişler.

Sol birlik, bu toplantılarıyla da bölücülüğünü ve gerçek niyetini ortaya koyuyor. Birkere gelenekselleşmiş, geniş güçlerin katıldığı merkezi protesto yürüyüş ve mitinglerden çark yapıyor ve kitleleri sokaklardan salonlara çekmeye çalışıyor.

İkincisi, eylemin amacına ilişkin olarak, tam da kendilerine uyan reformist talepler etrafında eylem yapmak için eylem düzenleme isteğidir. Günün anlamı gereği, yığınlara devrimci bir mesajın iletilmesi yerine, Türkiye'de günümüzde kırıntıları bile bulunmayan burjuva demokrasisinin çerçevesini "genişletme"yi hedefleyen reformcu talepler hedef gösteriliyor ve demokrasi, barış, insan hakları amacına yönelik bölgesel bir eylem haftasını öne sürüyor. Üçüncüsü, devrimci demokratik güçlerin geniş bir kesimine çağrı yapılmıyor. Çağrılarını dar bir çerçevede tutmakla da bölücü niyetlerini bir kez daha sergiliyorlar. Daha başından beri en geniş güçlerin katılabilecekleri eylem birliğine karşı olduklarını bu tutumlarıyla ortaya koyuyorlar.

İkinci çağrı da ilkinin tersten ele alınıştı. Bu çağrının mantığı da birincisinden pek farklı değildi. Bu kez çağrıyı yapanlar HK ve Partizan'dı. Çağrılanlar ise; DI, Av.Dev-Genç, DK, Kurtuluş, Kawa ve B. Partizan'dı. Kurtuluş ve Kawa toplantıya katılmamış. Bunların dışında İşçi Gerçeği gözlemci olarak toplantıya katılmış.

Bu toplantıya Partizan, devrim nasıl ve kimlerle yapılır türünden bilgece (!) bir platform taslağı sunmuştur. Partizan'ın sunduğu platform taslağı, amacı, süresi belli bir günlük güç ve eylem birliğinden ziyade bir devrim programını andırıyormuş. Bunun için de toplantıya katılanlar bu taslağı red ederler. Bunun üzerine toplantı başka bir güne ertelenir.

31.7.85'te yapılan toplantıya gözlemci olarak biz de katıldık. Çağrının kapsamının dar tutulduğunu vurguladık. Merkezi bir yürüyüş ve mitingten yana olduğumuzu ve tüm güçlere bir çağrının yapılmasını önerdik.

HK, daha önce, Sol Birlik'in çağrısına sonucu yapılan toplantıda yaptığı şu önerisini tekrarladı: Aydın ve sanatçılar tarafından bir çağrının PKK dışındaki tüm güçlere çıkarılması ve bunun sonucu biraraya gelinip, ortak bir yürüyüş ve miting düzenlenmeli. Bu öneriye tüm güçler karşı çıktı. Böyle bir öneriye elbette karşı

çıkılacaktır. Hiç bir yerde örgütsüzler örgütleri eyleme çağırmamış, örgütler örgütsüzlerin peşinden gitmemiş, bilakis örgütler ıerici aydın, sanatçılara hatta sendika dernek gibi demokratik kuruluşlara çağrı yaparlar. Bu düşünceyi sözkonusu toplantıda da dile getirdik.

Ayrıca bu toplantıya da biri HK, diğeri Dİ tarafından iki ayrı eylem birliği platformu taslağı sunuldu. Partizan bu taslaklara ilişkin bozguncu tavrını sürdürdü. Toplantı bir sonuca varmadan ertelendi.

Daha sonra yapılan 3. toplantıya, bir önceki toplantıya katılanların dışında KKDK da katılmıştı. Sözkonusu toplantıda da Partizan bölücü ve bozguncu tavrında ısrarlı olunca, HK toplantıya sunduğu 15 maddelik "Eylem Taleplerimiz" başlıklı eylem birliği taslağı savunmaması (HK, bir taraftan platform oluşturmaya karşı çıkıyordu, diğer taraftan toplantılara platform sayılacak taslaklar sunuyordu.

Kendisi tarafından sunulan taslağı kabul ettiğimizi, aynı taslağı çağrı olarak diğer güçlere yapmayı önerdiğimizde, bu kez taslağı savunmaktan bile vazgeçiyordu.); Av.Dev--Genç ve DK, "Partizan olmadan hiç bir şey yapılamaz" diyecek kadar kendi özgüçlerine güvenmemeleri ve güce tapmada ısrarlı olmaları; Dİ'nin ise, geçirdiği örgütsel sarsıntı ve tekrar kimliğini bulma konusundaki hesaplı yaklaşımı, bir platform etrafında geniş güçlerin eylem birliğini engelleyen nedenler oluşturmuyordu.

Platform oluşturma çabaları bir çıkmaza girince, sonuçta toplantıya katılan 8 örgütün (Dİ, DK, İG, RW, Av.Dev--Genç, HK, Partizan) onar dikkalklık konuşma yapma hakkına sahip olmaları koşuluyla 7 Eylül'de Köln'de bir yürüyüş ve miting düzenlemesinde anlaşıldı. Yürüyüş ve konuşma sıralamaları kura çekilerek saptandı.

Yine bu arada Feyka Kurdistan tarafından sözlü ve şartlı bir çağrı bize yapıldı. Sözkonusu çağrı, Eylül'ün 14'ünde yapılacak yürüyüşte yürüyebileceğimizi, sloganlarımızı atabileceğimizi ve konuşma ise, sadece "15 Ağustos ruhuna" göre yapılacağı doğrultusunda idi.

Şartlı ve örgütsel bağımsızlığımıza yönelen böyle bir çağrıyı kuşkusuz ciddiye alamazdık. Eylem birliği görüşmelerinde, taraflar birbirlerinin örgütsel bağımsızlıklarına saygı duymaları ve eşit koşullara sahip olmaları koşuluyla bir araya gelirler ve eylemin örgütlenmesinde direkt rol alırlar.

Genelde ortaya çıkan sonuç, kuşkusuz olumsuz. En geniş güçleri kapsayacak merkezi yürüyüş ve miting yapılması, sol siyasal güçlerin içinde buldukları derin bir bunalımın ifadesidir. En basit bir protesto eylemi bile birlikte yapılamıyor. Aynı şehirde (Ör. Paris'te aynı günde birer saat arayla aynı alanda üç ayrı miting yapılıyor.) amaçları aynı olan değişik yürüyüşlerin, mitinglerin düzenlenmesi kuşkusuz savunulacak bir şey değildir. Ve bundan --çok da değil-- iki yıl önce aynı güçler aynı amaca yönelik birlikte, bir platform etrafında eylem koymalarına rağmen...

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, en basit bir eylemin bile birlikte yapılmamasının başlıca nedeni, yıllardan beri bölücü ve bozguncu tavrı meslek haline getiren sağ ve "sol" sapma içinde olan güçlerden kaynaklanıyor. Bu yıl da 12 Eylül'de güç ve eylem birliğinin sağlanmamasının nedeni, Sol Birlik güçleri ile Partizan, HK ve benzeri örgütlerin sekte tavrı olmuştur.

7 EYLÜL'DE KÖLN'DE FAŞİST DİKTATÖRLÜK PROTESTO EDİLDİ

Sözkonusu 3. toplantı sonrası, biz, İG ve Dİ biraraya geldik. Dİ'ye şöyle bir öneride bulduk: Ortak olarak yaptığımız tüm çabalara rağmen geniş güçlerin katılımını sağlayacak, bir platform üzerinde anlaşacak biçimde bir yürüyüş ve miting düzenlenmesini sağlayamadık. Bu aşamadan sonra da bunu sağlayamayız. Ancak şunu yapabiliriz: Onar dikkalklık olan konuşma sürelerimizi birleştirerek, bu beş örgütün dışında kalan güçlere çağrı yapıp, kendi aramızda bir platform oluşturabiliriz. Devrimci İşçi önerimizi olumlu buldu. Sözkonusu önerimizi değerlendirip cevaplarını bildireceklerini belirttiler. Daha sonra, kendi konuşma sürelerini sınır-

landırmak istemediklerini, 7 Eylül'de örgüt içi sorunlarına ilişkin önemli açıklamalarda bulunacaklarını oldukça geç bildirdiler. Bunun üzerine biz ve İG konuşma süremizi birleştirdik ve şu güçlere çağrı bulduk: KUK, Kurtuluş, PD, D.Komal, Kurd--Kom, Tekeşin, AR, KD, KKDK.

Yaptığımız bir dizi toplantılardan sonra RW, İG ve Tekeşin olarak ortak bir platform oluşturduk. Platformumuzu yürüyüşe yaptığımız çağrıyla birlikte kamuoyuna duyurduk.

7 Eylül'de yapılan yürüyüş yaklaşık 5000 dolayında bir kitle katıldı. Eylem birliği için bağlayıcı bir platformun olmaması küçük bazı olumsuzluklara sebebiyet vermiş oldu. Tabii ki, bu olumsuzlukların kaynağı yine Partizan'dı. Partizan, eylem birliği görüşmelerinde olduğu gibi, yürüyüş ve miting esnasında da bir çok olumsuz ve provakatif tavrı ortaya giristi. Yürüyüşe katılan hemen hemen tüm güçlerle belirli düzeylerde sürtüşme ve satışmalara giristi. Ancak onların bu provakatif ve yer yer gülünç (kale fetheder gibi konuşmaların yapıldığı kamyonetin üzerine çıkmaları, flama açmaları, ne yazık ki, yapılan konuşmaların içeriğine "renk" katmadı..) durumları karşısında, diğer devrimci kuruluşlar politik olgunluğu ve duyarlılığı elden bırakmadan, planlarını boşa çıkardılar. Böylelikle eylem esas amacına, yani sömürgeci--faşist cuntanın teşhirine yönelmiş oldu.

HAMBURG'TA 12 EYLÜL'Ü PROTESTO EYLEMİ

Hamburg'un önemli bir politik merkez oluşu dikkate alınarak, merkezi yürüyüşü engelleyecek şekilde, 12 Eylül'ü protesto eylemi yapılması düşünüldü. Bazı örgütler tarafından en geniş güçlere çağrı yapıldı. Toplantıda Dİ, DİDF, Halk Evi, RW, İG, B.Y, K.Y, Koç--Kak, İ.S, Av.Dev--Genç Türkay Komite Hamburg, BWK, FAU--R, VVN, DKP Hamburg, KOMKAR, örgüt temsilcileri tartışmalar sonucu 12 Eylül günü miting ve yürüyüş yapmayı karara bağladı. Ayrıca bu platform ortak bir bildiri metni üzerinde anlaşarak bununla kamuoyuna çağrı yapmaya karar ver-

di. Yine ortak hazırlanan bu bildiriye bağlı kalınarak ortak konuşma metni hazırlandı. Bu işbölümünde Kürtçe konuşma görevini Roja Welat olarak biz üstlendik. Bu platformda Sol Birlik örgütleri, bildiriye Sol Birlik imzasını atıp, eyleme de aynı isimle katılacaklarını belirttiler. Ancak, toplantıdan bir gün sonra, bildiriye basım görevini yükümlenen komiteye sözlü başvuruda bulunarak, Roja Welat imzasının bildiriden çıkarılmasını, aksitaktürde Sol Birlik olarak eylemden çekileceklerini bildiriyorlar. Onların bu istemine karşın "bu platformu kabul edenlerin imzasının konaçağı" söylenince Sol Birlik kendi içinde olayı değerlendirip, eyleme Sol Birlik olarak katılacaklarını ancak bildiriye KOMKAR hariç diğerleri kendi imzalarını kullanacaklarını bildirerek sorunlarını çözmüş oluyorlar.

12 Eylül günü Hamburg'ta yapılan yürüyüş yaklaşık 400 kişinin katılımıyla başarılı geçti. Bidirilerin geniş dağılımı, miting ve yürüyüşle faşizm lanetlendi.

İSVEÇ'TE 12 EYLÜL PROTESTOSU

Geçmiş yıllarda olduğu gibi, bu yıl da İsveç'te 12 Eylül faşizmini protesto amacıyla, Türkiye ve Kürdistanlı örgütler biraraya gelerek ortak bir platform oluşturdular.

Platformda yer alan örgütlerin temsilcileri belirli aralıklarla biraraya gelecek, yapılacak eylemlerle ilgili önerileri değerlendirip birdizi kararlar aldılar.

Bu yıl faşizmi protesto eylemleri daha kapsamlı düşünüldü. 6 Eylül'de Uppsala'da, 7 Eylül'de Stockholm'de olmak üzere iki gece düzenlemek, bir hafta süresince Stockholm, Uppsala ve Södertälje'de pankart açıp bildiri dağıtma ve son olarak 12 Eylül günü miting ve yürüyüşler yapma kararı alındı.

Hazırlıklar bu program çerçevesinde yürütülürken, platformda ve tertip komitesinde yer alan "Sol birlik", platformdan çekildi. "Sol Birlik" in, platform dışında bağımsız eylem hazırlıkları olduğunu gerekçe yaparak ayrı düşmesi eylemlerimize

Devamı sayfa 12'de

YURTSEVER KİTLE PARTİSİ Mİ? LENİNİST PARTİNİN KİTLESELLEŞMESİ Mİ?

Lokman Polat

Bugün Kürdistan devrimci hareketi çok yönlü sorunların çözümü ile karşı karşıya bulunmaktadır. Bu sorunların değerlendirilmesi ve doğru, sağlıklı çözüm yollarının bulunması kendisini dayatmaktadır.

Kürdistan ulusal demokratik devrim mücadelesini rayından saptırmak, değişik yönlerle çekmek, yanlış örgütlenme teorileri ve bilim dışı mücadele yöntemlerini geliştirmek ve leninist örgütlenme ve mücadele anlayışına alternatif olarak burjuva ve küçük burjuva ideolojik ve siyasal anlayışlardan kaynaklanan tezleri piyasaya sürmek, onları geliştirmek ve bu doğrultuda belirli bir çalışma içerisine girip çaba sarf etmek isteyen güçlerin bu yanlış, sakat tezlerini eleştirip mahkum etmek devrimci bir görev olup, aynı zamanda leninizme bağlılığın da bir gereğidir.

Marksist mücadele tarihinin her döneminde, bilimsel sosyalist teoriyi küçük düşürmek, bu devrimci ideolojiyi geçersiz kılmak ve proletarya ile emekçi halk kitleleri arasında onun gelişmesini engellemek için birçok değişik türden teoriler, tezler ortaya çıktı, piyasaya sürüldü. Ama her dönemde de doğru devrimci hat olan bilimsel sosyalizm üstün geldi, Bu hattın doğruluğu maddi hayat tarafından ispatlandı. Burjuva ve küçük burjuva sınıfsal, siyasal ve ideolojik yapıardan kaynaklanan teori ve tezler hayat tarafından mahkum edildi, çürütüldü ve gelişme imkânına sahip olmadı.

Günümüzde de proletaryanın yüce ideolojisi olan marksizm—leninizme alternatif çok çeşitli türden teori ve tezler ileri sürülmektedir. Özellikle 12 Eylül faşist darbесinden sonra Türkiye ve Kürdistan'da devrimci mücadeleyi ilgilendiren değişik formüller gündeme getirilip tartışmaya açıldı.

Bu yazımızda Euro—Komünizm ve Avrupa Sosyal Demokrasisinden kaynaklanan eklektik bir düşünce sisteminin sahibi olan "Devrimci İşçi" dergisi çevresinin tartış-

ma gündemine getirdiği "yeni demokrasi", "yeni sosyalizm" tezlerine değinmeyeceğiz. (çünkü özünde leninizmi inkar temelinde geliştirilmek istenen bu yeni tez başlı başına bir yazıyı gerektirir.) Biz asıl olarak bu yazımızda Kürdistan'da örgütlenme ve mücadele sorunlarını temelden ilgilendiren ve leninist örgütlenme ve savaşım anlayışına karşı yurtsever bir örgüt (parti) arayışı içine giren güçlerin yanlış, tutarsız tavırlarını kısaca eleştiri süzgecinden geçireceğiz.

ALTERNATİF NEDİR

Kapitalizmin doğuşu ve gelişimiyle birlikte burjuvazi önder bir konuma geçerek "ulusal birlik" şian altında burjuva demokratik devrimleri dönemini başlattı. Halk toplulukları uluslaşma sürecine girip ulusal devletlerini kurmaya yöneldiler. Burjuvazinin önderliğinde bir çok ulusal devletler oluştu, ama burjuva demokratik devrimleri toplumsal sorunlara gerçek anlamda bir çözüm getirmediler. Feodal sömürü, baskı ve zorbalığın yerini kapitalist sömürü ve zulüm aldı; ezilen, horlanan, sömürülen serflerin yerini de proleterler aldı.

1917 Ekim Devrimiyle birlikte toplumsal sorunların gerçek çözümü pratikte hayata geçirildi ve böylece proletaryanın önderliğinde ulusal ve toplumsal sorunların çözümü için devrimci mücadele gelişip güçlendi ve bir çok ülkelerde demokratik ve sosyalist devrimler başarıya ulaştı. Yine 1917 Ekim Devrimiyle birlikte ulusal sorun tek tek ülkelerin iç sorunu olmaksızın çıkıp sömürgeler genel sorunu haline geldi ve ulusal kurtuluş hareketlerinin başına proleterya geçerek, ulusal demokratik devrime bizzatıhi kendisi önderlik ederek bu devrimi bir çok ülkede kesintisiz olarak sosyalist devrimle tamamladı.

Toplumsal olayların gelişimi ve ulusal kurtuluş hareketlerinin boyvermesi karşısında ürken burjuvazi bu mücadeleleri içten çökertmek ya da

proletaryanın önder konumunu engellemek, leninist örgüt anlayışının gelişimini sekteye uğratmak için çok çeşitli yöntemlere başvurup marksizm—leninizme alternatif olarak değişik dönemlerde, değişik teori ve tezlerin ortaya çıkması için elinden geleni yaptı.

Burjuvazi bir yandan marksizm adına ortaya çıkıp süreç içerisinde marksizmi revizyondan geçirip, marksizmden sapan sapık akımların gelişmesi için onlara her türlü maddi, manevi yardımı yaparken diğer yandan da marksizm dışı teori ve tezlerin bilimsel sosyalizme alternatif olarak gelişip güçlenmesi için elinden geleni ardına koymadı. İleriye sürülen bu tür teori ve tezlerin asıl dayanak noktaları burjuvazi ve küçük burjuvazi olup temel amaçları proletaryanın önderliğini, leninist örgütsel çalışma ve mücadele anlayışını inkar etmek, onun gelişmesini engellemek ve kitleler içerisinde onu gözden düşürmektir.

Marksizm adına ortaya çıkan velakin proletaryanın devrimci mücadelesini doğru devrimci rayından saptırmak için, devrimci hareket içerisinde burjuvaziye hizmet görevini gönüllü olarak üstlenen Bernstein, Kautski, Troçki vb. lerinin çürük tezleri leninizmin sarsılmaz çelik kayalarına çarpıp parçalandıktan sonra da yine de yeni yeni sapık tezler piyasaya sürüldü. Ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesine önderlik eden proletaryanın önderliğini inkar etmek için Franz Fanon adındaki bir kişi yeni bir devrim teorisini icat ederek "ulusal kurtuluş hareketlerine proletaryanın önderlik edemeyeceğini, köylülüğün önderlik edeceğini" ileri sürdü. Ulusal bağımsızlığını elde edememiş sömürge ülkelerde köylülüğün sayısal çoğunluğuna bakarak köylülüğü önder bir konuma sokmak isteyen F. Fanon'un tezi özünde leninizmin ve proletarya önderliğinin inkarı olup, burjuva ve küçük burjuvaziden kaynaklanan yeni bir devrim teorisi idi. Oysa ki, tam da o dönem-

de Güney Vietnam'da ulusal kurtuluş hareketi proletaryanın önderliğinde yürütülüyordu ve Vietnam'ın Kuzey parçası da, daha önce aynı öncülükle zafere ulaşmıştı.

Yine marksist—leninist örgütsel çalışma tarzı ve mücadele anlayışı ile proletaryanın önderliğini red etmek için Herbert Marcus tarafından yeni bir devrim teorisi ortaya atıldı. H. Marcus işçi sınıfı önderliğini red ederek "öğrenci gençliğin devrime önderlik edeceği"ni formüleştirdi. H. Marcus'a göre: "Öğrenci gençlik, üniversiteleri kızıl yuvalar haline getirecek, mücadeleyi buradan başlatacak ve devrime önderlik edecek"ti. Bu yanlış, sakat tezden de esinlenerek Avrupa'nın bir çok ülkesinde özellikle Fransa'da başgösteren öğrenci olayları kısa bir süre içerisinde darmadağın edilip yenilgiye uğratıldı ve böylece hayat bu tezin de çürüklüğünü orta yere serdi. 1968'lerdeki öğrenci olaylarında önder konumunda olan ve bu olaylara liderlik vasıfıyla damgasını vuran bir çok devrimci genç daha sonra da siyaseti bırakarak kendi köşelerine çekildiler ve kendi kişisel yaşamlarını ikame etmeye çalıştılar. Özellikle Fransız öğrenci gençlik lideri Con Bendit'in durumu, İngiltere'ye gidişi ve ordaki yaşam tarzı, devrimci mücadeleye olan inançsızlığı bilinmektedir.

Daha sonra da Latin Amerika'da boyveren devrimci kurtuluş mücadeleleri bir çığ gibi kitleleri sardı. Orada komünist partilerinin yanı sıra marksizm—leninizmden esinlenen birçok devrimci örgütlenmeler oluştu. Bir çok komünist partisi ihtilalci bir konumda olup bizzat gerilla hareketlerini örgütleyerek sıcak savaş başlattılar. Kolombiya Komünist Partisi ve onun yiğit önderi Rosmend Arismendi'nin kumandasındaki gerilla faaliyetleri ve devlet güçleriyle olan zorlu çatışmaları herkeşe bilinmektedir. İşte tam bu sırada Regi Debray adındaki gazeteci, yazar bozuntu-

Devamı sayfa 12'de

“SOL BİRLİK” (!) VE MADALYONUN İKİ YÜZÜ!

“SOL BİRLİK”İ YARATAN KOŞULLAR

“Sol birlik”in yapılanma biçimi, onun **bölücülüğünü** belgelemekle birlikte, onun gerçek işlevini sergilemeye yetmiyor. Çünkü “Sol Birlik”in üstlendiği “tarihsel” görevin özünü kavramak, yapılanma biçiminin yanısıra esas olarak onun, hangi ihtiyaçtan kaynaklandığını, program hedeflerini, mücadele ve ittifak anlayışını ve bunların gerçekçilik ölçülerini bilince çıkarmakla orantılıdır.

“Sol Birlik”i yaratan koşulların tesbiti, öncelikle onun, “ne zaman ve hangi şartlarda” ortaya çıktığını irdelemeyi gerektirir. Bilindiği gibi, “Sol Birlik”, 12 Eylül ile birlikte bastırılan karanlık dönemin yutsever-devrimci harekete ve bir bütün olarak Kürdistan ve Türkiye halklarına yaşattığı **kahırlı** sürecin, —ağır da olsa— ileriye doğru farklı bir öz kazanarak gelişme seyri içine girdiği bir **zamanda** ortaya çıktı. Faşist diktatörlüğün siyasal terör eşliğinde uyguladığı ekonomik politika bu dönemde iflas etti; Türkiye kapitalizminin süreki ve kalıcı olan yapısal bunalımının daha bir derinleşeceği bütün çıplaklığıyla açığa çıktı. Bunalımın yükünü çeken işçiler, emekçiler ve geniş halk yığınları, satın alma gücünü hemen hemen tümüyle yitirdiler. Baskı, işkence, vahşet ve katliamlar, açlığın ve yoksulluğun faşist iktidara karşı yarattığı kin ve öfkeyi kamçıladi, geliştirdi. Kitlelerde artan hoşnutsuzluk, silah zoruyla bastırılan ulusal ve toplumsal muhalefeti yeniden canlandırdı. Silahların gölgesinde sağlanan “sessizlik”, yer yer yığınların artan basıncının farklı biçimlerde kendisini dışı vurmasıyla kırılmaya başlandı. Kürdistan ise, bir barut fişci durumuna geldi. Cuntanın Kürdistan’a yönelik planları tutmadı.

Değişik toplum kesimlerinde görülen bu hızlı değişim ve dönüşüm, bir bütün olarak burjuvazinin tedirginliğini arttırdı; burjuva güçler cephesindeki ilişkileri keskinleştirdi. “Son Türk devleti”nin parçalanmaktan korunması ya da “ıslahı” sorunu, burjuva çevrelerinde güncel bir tartışma konusu haline geldi. Toplumsal artık—değerin eşit koşullarda paylaşımını isteyen sermaye çevreleri, bu durumu yerinde değerlendirdi. Ve büyük sermaye çevrelerinin saldırgan eğilimine karşı, bu hızlı değişim sürecinin yapısını—da geliştirdiği patlayıcı birikimin, baskı ve zulmün arttırılmasıyla bertaraf edilemeyeceğine dikkatleri çekmeye yöneldi. Çünkü “liberal” burjuvazi, bununla bir yandan toplumsal artık—değerin eşit koşullarda paylaşımını hedefleyecek, diğeryandan yığınların artan basıncının sertleşireceği ulusal ve sosyal mücadele-

yi “ehlileştirme”yi, saptırmayı ve tekelci devlet kapitalizminin ömrünü uzatmayı sağlayacaktı. Kuşkusuz bu, öncelikle, icazetli “muhalefet”in kitlelerin gelişen ve yaygınlaşan muhalefetine paralel olarak radikalleştirilmesini gerektiriyordu. İşte “liberal” burjuvazi bunu yaptı. Ve farklı bir öz kazanarak gelişen devrimci sürece müdahale kapısını araladı. Dolayısıyla oportünist ve reformist güçler için yeni bir güneş doğmuş oldu.

Yine bu dönemde, yurserver ve devrimci hareket bir bütün olarak faşizm güçleri karşısında ağır bir yenilgi uğramıştı. Yenilgiyi ciddi ideolojik, politik ve özellikle örgütsel sorunlar izledi. Ayrışmalar ve dökülmeler belirginlik kazandı. Birlik sorunu istismar edildi. Özellikle sağ oportünizm, yaşanan zorlu dönemin “sigortalı” savaşım için sağladığı olanaklardan da yararlanarak ayrışma ve saflaşmaların önünü tıkamaya tasfiyeciliği geliştirmeğe yöneldi. Ne varki, zorlu koşullara rağmen devrimci yönelimlerin önü alınmadı. Ve bu süreç, değişik toplum kesimlerinde görülen hareketlenmelere paralel olarak gelişti. Örgüt içi sorunlar, örgütler arası sorunlara dönüşerek sütatükocülüğe ve tasfiyeciliğe karşı gelişti. Ve bu, sağ oportünist ve reformist güçleri sıkıştırdı; onları, süreci tersine çevirmek ya da en azından birbirlerine tutunarak varlıklarını sürdürmek için daha bir yakınlaşmaya zorladı.

İşte bu koşullar, “Sol Birli”i yapısında geliştirdi. Bu bakımdan, “Sol Birlik” örgütlerini bir araya getiren nedenler, yaldızlı sözlerle cilalanan iddiaların aksine, nesol güçlerin asgari müşterekleri, ne işçilerin, emekçilerin birlik istemleri vene de “karşılıklı güven” ve “eşit hak temeli”nde geliştirilen ilişkilerdir. **Tam tersine, burjuvazinin şu yada bu kesimine bağlanan umutların, “liberal” burjuvazinin yukarıda irdelediğimiz koşullarda “yeniden” tarih sahnesine çıkışıyla kemale erişmesidir.** Sol siyasal yelpazede devrimci uyanıklığın gevşeyen etkisinin hala tam anlamıyla kırılmaması, devrimci sürecin oportünist ve reformist güçlerin aleyhine gelişmeye başlaması işe, burjuva kuyrukçuluğuna soyunan yönelimlerin birleşmesine “tuz—biber” ekmiştir. “Sol Birlik Deklerasyonu” ve “Demokratik Güçbirliği Platformu”nda ifadesini bulan mantık, oportünist canbazlıklarla hazırlanan formülasyonlara rağmen bu tesbitimizi doğrulamaktadır.

“SOL BİRLİK”İN PROGRAM HEDEFLERİ, MÜCADELE VE İTTİFAK ANLAYIŞI

Bilindiği gibi, “Sol Birlik”in, biri “Sol Birlik Deklerasyonu” ve diğeri “Demokratik Güçbirliği Platformu” diye isimlendirilen iki ayrı programı var. “Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birlik Deklerasyonu” diye anılan birinci programda, “Sol Birlik” örgütleri, Kürdistan devrimini Türkiye devrimine bağlayarak **demokratik halk iktidarı** hedefinde anlaşılıyorlar. Sosyalistlik adına mangalda küll bırakmayan “Kürdistanlı sosyalistler”imiz de, varlık nedenlerini bile önemli ölçüde yadsıyan sözkonusu programı onaylıyorlar! (Bu konuya tekrar döneceğiz)

Ne var ki, “Türkiye’nin toplumsal kurtuluş yolu”nu belirleyen bu program, faşist diktatörlük yıkıldıktan, “ülke”de burjuva demokrasisi gerçekleştirildikten sonra kitlelere hedef olarak gösterilecek. Şimdilik ise, sadece bir kalkan işlevi görecekler.

Esas olarak bugün için öngörülen program, “Demokratik Güçbirliği Platformu”dur. Sözkonusu programın “Demokratik Güçbirliği Platformu” diye anılması ise, sadece formülasyonda başvuru olan bir canbazlıktır. Ve bu “uyanıklık”, 41 maddeden oluşan ve “iktidar değişikliği”ni hedefleyen belgeyi, program olmaktan çıkarmaya yetmiyor. Ancak bu, onun mükemmel bir program olduğu anlamına gelmez. Çünkü sözkonusu programın önemliliğini, dolayısıyla “Sol Birlik”in program hedeflerini kavramak için, öncelikle nasıl bir “iktidar”ın hedeflendiğini, öngörülen “iktidar”ın sınıf yapısını ve iktidar değişikliğinin nasıl gerçekleşeceğini açığa çıkarmak gerekir. Ki bu konuda baş vurulacak kaynak, yine en başta anılan programın kendisi, bu programa imza koyan ve fakat kendi çizgisinde kısmen de olsa tutarlı bazı örgütlerin belirlemeleridir.

Öncelikle “Demokratik Güçbirliği Platformu”nun nasıl bir “iktidar”ı hedeflediğini görelim:

“Faşist diktatörlüğe son vermek, onun kukla parlamentosunu ve hükümetini dağıtmak ve geniş anti—faşist demokrasi ve barış güçlerinin temsilcilerinden oluşan bir hükümet kurmak;” (DGP)

Hedeflenen “iktidar” mı? Hükümet mi? Yoksa her ikisi mi? Yukarıdaki belirlemeyi aklımızda tutarak bu soruların yanıtlarını araştırmak için programa tekrar göz atalım:

“Başta cuntacı generaller olmak üzere faşizmin tüm elebaşlarını, faşist katilleri, işkencecileri yargılamak, hak ettikleri cezalara çarptırmak;”

“MIT, Kontr—Gerila ve benzeri tüm faşist örgüt ve odakları dağıtmak;”

“Devlet aygıtını faşist—ırkçı unsurlar-

dan ve emperyalizmin ajanlarından temizlemek;"

DGP'nda aktarılması gereken daha önemli maddeler var. Ancak biz, şimdilik bunlarla yetinelim. Ve soralım: Türkiye'de zaman zaman hükümetleri yerinden oynatan, onların elini-kolunu bağlayan, hatta onların başını yiyen MIT, Kontr—Gerila ve benzeri faşist odakları iktidar olmadan dağıtmak mümkün müdür? Yine devlet aygıtını "faşist—ırkçı unsurlardan ve emperyalizmin ajanlarından temizlemek" iktidar olmadan olanaklı mıdır? Değilse (ki olmadığı açıktır), iktidardan hükümetle, "iktidar" programını hükümet "programı"yla karıştırma hıncı niçin? Nedeni açık: "ne gelirse gelisin" (Yol ve Amaç, sayı 7) parolasında buluşmak.

İkincisi, faşist diktatörlüğe son verecek, onun "kukla parlamentosunu ve hükümetini dağıtacak" güçler kimlerdir? Bu misyon kimlere lutfediliyor? Yine DGP'na bakalım:

"Tekellerin ekonomik ve toplumsal yaşam üzerindeki egemenliklerini sınırlandırmak;"

"Kürt halkı üzerindeki ulusal baskıya son vermek, onun ulusal demokratik haklarını sağlamak ve tüm ulusal azınlıkların dil ve kültürlerini geliştirmelerinin önündeki engelleri kaldırmak;"

"Topraklarımızın ABD ve NATO çıkarları için komşu ülkelere karşı bir saldırı üssü olarak kullanılmasını önlemek; ABD 'Çevik Kuvvetleri'nin topraklarımızı yerleştirilmesine, varolan üslerin genişletilmesi girişimlerine, (...) karşı çıkmak;" (DGP)

Ve TKP, TSIP'in belirlemelerinden ekleyelim:

"Kuşkusuz biz özünde burjuva demokrasisi olan bir demokrasi için savaşıyoruz" (H. Kutlu, Yol ve Amaç, s. 1, s.9)

"Bu gün devrimin koşulları yoktur ve devrime hazır olmayan kitleler faşizm ile burjuva demokrasisi arasında acil bir tercihle karşı karşıyadırlar." (Kitle, sayı 255)

Görüldüğü gibi, DGP'nun özünü oluşturan yukarıdaki istemler, TKP ve TSIP'in belirlenmeleriyle diyalektik bir bütünlük arz ediyor. Ve öngörülen "iktidar" misyonunun kimlere lutfedildiğini, tartışmaya yer vermeyen bir açıklıkla ortaya koyuyor. Dolayısıyla sözkonusu programla hedeflenen "iktidar"ın sınıf yapısı, karakteri kendiliğinden ortaya çıkıyor.

Üçüncüsü, bunun nasıl gerçekleşeceği ve ittifakların nasıl şekilleneceğinin açıklığa kavuşturulmasıdır. "Kitleler faşizm ile burjuva demokrasisi arasında acil bir tercihle karşı karşıyadırlar" belirlenmesini hatırmızda tutarak tekrar programa dönelim:

"Demokratik Güçbirliği Platformu, yukarıdaki istemler doğrultusunda işçi ve emekçi halkın aktif, örgütlü ve yığınsal mücadelesini temel alan, faşist diktatörlüğe karşı geniş demokrasi ve barış güçlerinin birliğini sağlama yolunda kalıcı bir güçbirliği oluşturmayı amaçlamaktadır.

Demokratik Güçbirliği Platformu bu amaç ve istemler üzerinde anlaşılan tüm politik parti ve akımların eşit haklar temelinde katılımlarına açıktır. Demokratik Güçbirliği Platformu bu taleplerin tümünü kabul etmeseler bile bunlardan herhangi biri uğrunda mücadele etmek isteyen güçlerle, onlar faşist diktatörlükle uzlaşmayı reddettiler ve demokratik güçlerle, sol güçlerle işbirliğine yanaştıkları ölçüde, onların bu mücadelesini desteklemeye, eylem birliği yapmaya ve omuz omuza ortak bir savaşım yürütmeye hazırdır." (DGP)

Alternatif "burjuva demokrasisi, dolayısıyla burjuvazi olduğuna" (!) göre mücadelenin ve ittifakların biçimini belirleyen ya da dayatan burjuvazi olmayacaktır. Kuşkusuz, burjuvazinin kendisi olacaktır. Bakın Nazlı İlicak'ın, cuntanın şefi Evren'in "endişeleri"ne ilişkin yorumu bu açıdan ilginçtir:

"Endişe ve hassasiyete mahal yok diyorum. Çünkü Türkiye'de ve ordu müdahalelerine sahne olan diğer ülkelerde, iktidarı devralan sivil yönetimler hiç bir zaman hesap sormamışlar, 'devr-i sabık' yaratmamışlardır. Yunanistan ve Arjantin'de durum farklıdır. Çünkü iki ülkede gönüllü bir devir değil, hezimete uğrayıp iktidardan kaçış sözkonusudur." (N. İlicak, Ter. Gaz.)

O halde, "faşist diktatörlüğün kukla parlamento ve hükümetini dağıtmak" "işçi ve emekçi halkın aktif, örgütlü ve yığınsal mücadelesini temel almak" gibi inciler dökmenin, "burjuvazi sol güçlerle işbirliğine yanaştığı ölçüde" onu destekleyeceğimiz gibimanevralar yapmaya çalışmanın anlamı ne? Hem burjuvazi adına ve burjuvazi için programlar yapmak, onu "ilerletmek", onun sol güçlerle işbirliği yapmasını sağlamak için yeterli mi? Değilse (ki, değildir), "Sol Birlik" in bunun da bir "çaresi" ni bulması, dolayısıyla burjuvazinin güvenine mazhar olması gerekmez mi? Kuşkusuz gerekiyor. Ve "Sol Birlik" in mimarı olan TKP, bunun da yolunu buldu bile:

"Biz şimdi örneğin DYP ve SODEP yandaş halk yağınlarını, kendi partilerinin ilan ettikleri demokrasi için işbirliği yapma hedefine uygun davranmaya, kendi ortak çıkarları için güçlerini birleştirmeye çağırıyoruz. Tabandaki böylesi birlikler iki parti arasındaki işbirliğinin gerçekten demokratik bir karakter kazanmasının güvencesi olacaktır. Ve eğer komünist ve solcu işçi ve aydınlar buldukları her yerde emekçilerin birleşmesi için var güçleriyle çalışırlarsa, hiç kimse, hiç bir emekçiyi, komünist ve solcu işçi ve aydınlarla birleşmemek gerektiğine kolay kolay inandıramıyacaktır." (Yol ve amaç, s. 7)

İşte, sözkonusu programın iç yüzü!.. Ancak, Yukarıda da belirttiğimiz gibi, bütün bunlar sadece "Sol Birlik" in program hedeflerini, mücadele ve ittifak anlayışını açıklığa kavuşturmak, formülasyonlardaki canbazlığı çözmek içindir. Oysa konu-

muzun asıl önemli yanı, "Sol Birlik" in, faşizme karşı mücadelede "ülke" gerçeklerini yadsıması ve burjuvazinin değerine su taşıyan bir işlev görmesidir.

KÜRDİSTAN—TÜRKİYE GERÇEĞİ VE "SOL BİRLİK"

Faşizme karşı savaş, ülkenin tarihi, ekonomik, toplumsal, siyasal koşulları ve ulusal özelliklerinden soyutlanamaz. Aksine bu koşullar, faşizme karşı savaşta belirleyici güç olan işçi sınıfının, savaşım perspektiflerini, ittifak ve mücadele biçimlerini belirler. Eğer sözkonusu olan çok uluslu bir devlet ya da sömürgeci—sömürge ilişkilerinin bulunduğu bir "ülke" isedurum daha bir değişir. Ve faşizme karşı savaşta işçi sınıfı, sömürgeci—faşist çarka yönelen güçlü ve bir o kadar da kararlı müttefike kavuşur. İşte, Türkiye ve Kürdistan gerçeğinde, faşizme karşı geliştirilecek demokrasi mücadelesini bu bağlamda değerlendirmek ve "Sol Birlik" in burjuva demokrasisini hedefleyen programının gerçekçiliğini tartışmak gerekir.

"Sol Birlik" programının "ülke" gerçeklerini yadsıyan özünü bilince çıkarmak için, öncelikle burjuvaziye lutfedilen "demokratik" misyonundan işe başlamak ve Türk devletinin tarih sahnesine çıktığı döneme doğru geriye gitmek gerekiyor. Bilindiği gibi, Türk burjuvazisi, tarih sahnesine çıkışından buyana Kürdistan sorunu karşısında şoven ve sömürgeci bir tavır içindedir. Ve bu, onun demokrat oluşunu engelleyen önemli bir faktördür. Ayrıca o, —daha öncede belirttiğimiz gibi— Osmanlı despotizminden devraldığı yapıyı yaşatmak istemiş ve feodalitenin radikal yöntemlerle tasfiyesine yanaşmamış; tersine, büyük toprak sahipleriyle işbirliğine yönelmiştir. Bu da, burjuva demokratik dönüşümlerin tamamlanmasını engellemiştir. Dolayısıyla devlet yapısındaki gerici eğilimler törpülenememiş; aksine, gelişme ve güçlenme olan ağı bulmuştur. Kürdistan'da yer alan hareketler ve Türk burjuvazisinin pazar tutkusu, onun bu şoven ve gerici eğilimlerini güçlendirmiş; tekeli döneme tekabül eden siyasi gericiliğin derinleşmesi için elverişli koşullar yaratmıştır. Özellikle II. Dünya Savaşı sonrasında, Türkiye ekonomisinde, tekellerin ortaya çıkması ve devletle bütünleşmesi, burjuvazinin bu gerici eğilimlerinin devletin egemen karakteri haline gelmesini beraberinde getirmiştir. Türkiye kapitalizminin, emperyalizm ile olan ilişkilerinden de etkilenen sürekli ve kalıcı yapısal bunalımı, sömürgeci devletin bu egemen karakterini geliştirmiş, pekiştirmiştir. Dolayısıyla tarihin hiç bir döneminde Türkiye, Batı Avrupa'da görülen tipte bir burjuva demokrasisine tanık olmamıştır. Tersine, "demokrasi" adına en basit insan haklarına hayasızca tecavüz edilmiş, derinleşen ekonomik bunalımın tekeli burjuvaziyi yönetim acziyle karşı karşıya getirdiği her dönemde askeri müdahalelere, faşizme bağ vurmuştur.

İşte sömürgeci burjuvazinin, dolayısıyla devletin tarihsel gelişiminin hemen hemen her döneminde belirgin bir biçimde kendisini gösteren bu siyasal karakteri, bir başına, "Sol Birlik" in hedeflediği "devletin ehlileştirilmesi" ni ya da "demokratikleştirilmesi" ni yadsıyor. Bu bakımdan, Türkiye ve Kürdistan şartlarında faşizme karşı yürütülen demokrasi savaşının, devletin bu gerici karakterine yönelmesi gerekiyor.

Sömürgeci Türk devletin bu siyasal karakterini belirleyen ise, burjuvazinin sınıfsal yapısı ve siyasal konumudur. Ve devletin karakterinde meydana gelen niteliksel değişimleri de bu bağlamda ele almak, devletin sınıf yapısı, burjuva güçler arasında yeniden düzenlenen ilişkilerin biçimini açığa çıkararak burjuvazinin şu ya da bu kesimine lutfedilen "liberal"lik misyonunun sırrını çözmek gerekir. Bilindiği gibi, 12 Eylül'de, faşist cuntanın silah zoruyla iktidara el koymasıyla, sömürgeci devletin sınıf yapısı içinde, tekellerin çıkarları çerçevesinde ve fakat uzlaşma temeline dayanan ittifak ilişkileri, büyük tekellerin yararına bozuldu; finans kapitalin ekonomik terörü ve siyasal zoru altında yeniden düzenlendi. Devletin sınıf yapısında somutlaşan bağlaşıklar arası ilişkilerde görülen bu değişim, kaçınılmaz olarak burjuva güçler arasında var olan ilişkileri derinleştirdi; tekellerin birbirleriyle ve emperyalizmle olan ilişkilerini olumsuz yönde etkiledi. (R. Welat, s. 25-26) İşte "Sol Birlik" in "liberal", hatta "kurtarıcı" ilan ettiği bazı tekeli kesimler, sözcüğüne rağmen, diğer bir deyimle finans kapitalin tahakkümünden rahatsız oluyor ve buna karşı çıkıyorlar; toplumsal artık-değerin eşit koşullarda paylaşımını istiyorlar. Ancak devletin büyük sermayeden yana müdahaleci bir işlev görüyor olması, burjuva sömürücü güçler arasındaki uzlaşmayı mali sermayenin tahakkümüne uğrayan sömürgeci kesimlerin aleyhine bozması, bu kesimlerin gerçek anlamda radikalleşmeleri veya liberalleşmeleri için yeterlidir. Ya da "Sol Birlik" in bulduğu formülasyonla, yani özünde toplumsal artık-değerin eşit koşullarda paylaşımının bir ifadesi olan "tekellerin ekonomik ve toplumsal yaşam üzerindeki egemenliklerini sınırlandırmak ve NATO'cu emperyalistlere göz kırpmakla sömürücü burjuvazinin bu kesimlerini, faşizme karşı savaşta radikal bir eylem çizgisine çekmek veya "ilerletmek" mümkün müdür? Benzer sorular çözümlenebilir. Ne var ki, bu ve benzer sorulara olumlu yanıt bulmak olanaksızdır. "Çünkü bu, asgari koşullarda emperyalizme karşı bağımsız bir tavır geliştirmeyi gerektirir. Bu ise her şeyden önce uluslar arası sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesi sürecinin belirlediği işbölümü çerçevesini yadsır. Kaldı ki, yerli tekeli sermayenin emperyalizmle olan ortaklık ilişkilerinden kaynaklanan bağımlılık nesnel olarak böyle bir tavi-

ralışa olanak vermez." (R. Welat, s. 25-26)

İkincisi, tekeli burjuvazinin finans kapitalin tahakkümünden rahatsız olan kesimleri, Türkiye kapitalizminin toplumun değişik kesimlerini birazcık da olsa memnun edebilecek ya da onlara burjuva demokrasininin gerektirdiği asgari ödünleri verebilecek bir mali güce sahip olmadığını da çok iyi biliyorlar. "Dolayısıyla faşizme karşı gelişen demokrasi mücadelesinin finans kapitalin, emperyalizmin yanı sıra kendi varlıklarına yönelmiş de bilincindedirler. Ayrıca işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer emekçi yığınların kabaran hoşnutsuzluğu, sosyalist sistemin artan etkinliği ve demokrasi ve sosyalizm güçlerinin kazandığı yeni yeni mevziler karşısında ipin ucunu kaçıraraklarının da..." (R. Welat, Ağı.) Bu nedenle faşizme karşı demokrasi savaşı, devletin siyasal karakterinin yanı sıra onun sınıfsal yapısına, yani tekellerin egemenliğine ve emperyalizmin "ülke"deki varlığına yönelmek durumundadır.

Diğer taraftan Türkiye, bölgede, emperyalizmin, sömürgecilik ve gericiğin en zayıf durumunda bulunan Kürdistan'ın en büyük parçasını sömürge olarak elinde tutuyor. Kürdistan halkı ve onun yurtsever-devrimci güçleri ise, vatanın bağımsızlığı ve özgürlüğü için sömürgeci-faşist Türk devletine karşı zorlu bir savaş yürütüyor. Bu durum, ulusal demokratik güçleri, faşizme karşı savaşta, nesnel olarak işçi sınıfının temel ve güçlü bir müttefiki durumuna getiriyor. Dolayısıyla Kürdistan ve Türkiye koşullarında faşizme karşı savaş, sömürgecilik karşı savaşla ya da Kürt ulusunun-kendi bağımsız devletini kurma hakkı dahil-kendi kaderini özgürce belirlemesi mücadelesiyle çakışıyor. Türk burjuvazisi ise, iç çelişkilerine rağmen bir bütün olarak Kürdistanı elde tutmak için her türlü saldırı ve soykırım politikasının aklanması noktasında birleşiyor. Dolayısıyla bu, soruna değişik boyutlar kazandırıyor; burjuvazinin gerici, karşı devrimci konumunu pekiştiriyor.

Ama bu nesnel gerçeklere rağmen "Sol Birlik", burjuvazinin şu ya da bu kesimini "ilerletmek", hatta onun adına ve onun için programlar yapmaktan kendisini alamıyor. Hemde nüfusun ezici çoğunluğunun ve özellikle Kürt ulusunun acil demokratik taleplerinden ödün vererek. Oysa bugün "anti-faşist" bir konumda olan ve ilerletilmesi düşünülen "liberal" burjuvazinin başını çeken yine tekeli çevrelerin finans kapitalin tahakkümünden rahatsız olan kesimlerdir. Ve bu kesimler, faşizme karşı mücadelede, "işçi ve emekçi halkın aktif, örgütlü ve yığınsal mücadelesini temel" alacak bir savaşın yanında değil, yukarıda belirttiğimiz nedenlerden dolayı tam karşısında yer alacaklardır. Kaldı ki, şiddetli ulusal ve sınıfsal çatışmaların yer alacağı bu savaşta, muhtemel bir SODEP artı HP ya da DYP iktidarı da, sorunları çözemeye-

cek, burjuva demokrasisini kuramayacak, Portekiz'de salazarist politikanın uygulayıcısı olan Marcelo Caetano iktidarı gibi Evren-Özal politikasının izleyicisi olacak ve "ülke", kısa sürede ya devrime, veya gerisin geriye faşizme gidecektir. Bu bakımdan, böyle bir olasılığın şimdiden kitlelere hedef olarak gösterilmesi, dahası savaşım perspektifleri ve ittifakların buna uyarlanması, "Kürdistan ve Türkiye halklarının faşizme ve sömürgecilik karşı savaşta güçlerini birleştirmelerini baskı altına almayı, halk güçlerinin gelişen eylemini saptırmayı ya da zayıflatmayı hedeflemek" ten başka bir anlam taşımaz. Ve "liberal" burjuvazinin istediği de budur. Çünkü o, kitlelerin gelişen eylemini saptırabildiği, muhalefetini yozlaştırabildiği ölçüde "son Türk devleti" nin ömrünü uzatabilir.

Burjuvazinin ve devletin bu tarihsel gelişim süreci, sömürgeci karakteri, Türkiye kapitalizminin yapısal sorunları ve emperyalizme olan bağımlılığı, Kürdistan'da devrimci sürecin kazandığı boyutlar ve devletin sınıf yapısı içinde ifadesini bulan bağlaşıkların durumu, Kürdistan ve Türkiye koşullarında faşizme karşı yürütülen mücadeleye özgül bir karakter kazandırıyor; savaşım perspektiflerini, mücadelenin ve ittifakların biçimini derinden etkiliyor. Faşizme karşı savaşın, sömürgecilik, tekellerin egemenliğine ve emperyalizmin "ülke"deki varlığına yönelmesini, yukarıda sıralanan nedenlerden ötürü zorunlu kılıyor. "Sol Birlik" in "ülke" gerçeklerini gözardı eden programını ve Komünist Enternasyonalin 7. Kongresi karar ve taktiklerinin ardına sığınarak burjuva demokrasininin savunulmasını yadsıyor. Zira 7. Dünya Kongresinin faşizme karşı savaşta birlik olmanın önemini belirleyen özünü ve ruhuna uygun olarak, en geniş güçlerin birliği sorunu doğru bir biçimde kavramak, bir başka ülkede ya da ayda müttefik aramak demek değildir. Tam tersine yukarıda belirlediğimiz gibi, "ülke" nin tarihi, iktisadi, toplumsal ve siyasal durumu doğru bir şekilde tahlil etmeyi; burjuvazinin, işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer toplum kesimlerinin, ulusal ve sosyal çatışmaların şiddetlenebileceği koşullarda alabilecekleri konumları açığa çıkarmayı, kazanılması ve tarafsızlaştırılması gereken toplumsal katmanları tespit etmeyi ve buna uygun ilkeli ama esnek bir birlik politika gütmeyi gerektirir.

Diğer taraftan, 7. Dünya Kongresinin karar ve taktikleri, faşizmi yaşayan halkların engin mücadele deneyimleri, elbette ki, bizim için esin kaynağıdır. Ancak bundan hareketle, Türkiye'yi, bir İspanya, İtalya, Almanya ve Yunanistan'la; bugünkü durumu, faşizmin dünyada kol gezdiği 1935'lerle özdeşleştirmenin anahtarı yoktur. Ayrıca Komünist Enternasyonalin 7. Kongresi karar ve taktiklerini, mekanik olarak Türkiye'ye "monte" etmenin ya da onları savunma aracı olarak

kullanmanın da... Dolayısıyla bu da, "Sol Birlik" kahramanlarını kurtarmaya yetmeyecektir.

"SOL BİRLİK" VE "KÜRDİSTANLI SOSYALİSTLER"

Bilindiği gibi, "Sol Birlik" in programına imza koyan ve sosyalistlik adına mangalda kül bırakmayan iki de Kürdistan'lı örgüt var. Biri TKSP, diğeri PPKK. Özellikle bugün için sadece bir kalkan işlevi gören birinci programı ele alalım. Bakın, "Türkiye'nin toplumsal kurtuluş yolu" nu belirleyen bölümde şöyle deniliyor:

"Emperyalizmle olan her türlü bağımlılık ilişkilerine son veren, tekelci sermayenin elindeki büyük üretim ve ulaşım araçlarını kamulaştıran, onun toplumsal yaşam üzerindeki ideolojik, politik egemenliğine son veren, Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce belirleme hakkını tanıyan ve köklü bir toprak devrimini gerçekleştiren demokratik halk iktidarı, halklarımıza ulusal ve sosyal kurtuluş yolunu açacaktır. Faşist diktatörlük yıkıldıktan sonra da partilerimizin içinde yer aldığı devrimci güçler, işçi sınıfı öncülüğünde demokratik halk iktidarı doğrultusunda mücadelesini yukarıdaki amaçlara varmak için sürdürecektir." (T. ve T. Kürdistanı Sol Birlik Dek.)

Görüldüğü gibi, "Kürdistanlı sosyalistler"imiz diğer partilerle birlikte, başka hiçbir seçeneğe, tarihi gelişmenin öne çıkarılabileceği ihtimallere de açık kapı bırakmaksızın demokratik halk iktidarı hedeflerinde ve devrimin gelişme yolu konusunda görüşbirliğine varıyorlar! İlk anada bu, olumlu bir iş, "önemli bir adım" olarak görülüyor. Ne var ki, yaklaşımda isabet yok. Çünkü aynı örgütler, demokratik halk iktidarı hedeflerinde ve devrimin gelişme yolu üzerinde mutabakata varmanın yanısıra sosyalist sistem, uluslararası politika, demokrasi mücadelesi ve daha bir çok konuda aynı şeyleri söylemelerine ve birlik tüccarlığını en fazla yapmalarına rağmen hala ayrı ayrı örgütler olarak varlıklarını sürdürmeye çabalyorlar. Oysa dün "Türkiye'de işçi sınıfı partisi olmadığı için ayrı örgütlenmek zorunda kaldıklarını" söyleyen "Kürdistanlı sosyalistler"imizden bazılarının, bundan sonra ayrı örgüt olarak kalmaya ne gibi gerekçeler bulacakları meçhuldür (!) Çünkü dünden bugüne ayrı örgüt olmak, işçi sınıfı hareketinin birliğinin daha bir önem kazandığı günümüzde ayrı örgüt olarak kalmak için yeterli bir neden değildir.

Yok eğer bu, TKP odağında birleşmenin bir manevrası değilse, yukarıdaki belirleme, Kuzey Kürdistan devrimini Türkiye devrimine bağlamakla, Kürdistan'da devrimci sürecin Türkiye'den ileri olduğunu belirleyen PPKK'nın ve tarihi gelişmenin sunabileceği olanaklar karşısında başka seçeneklere kapıyı kapaması açısından da TKSP'nin —o her tarafa çekilebilen— programını yadsıyor.

Ne ki, TKSP'li baylarımız, daha dün HEVKARI programında bağımsızlığı hedefleyen gelişme yolunun altına koydukları imzalarının anlam ve önemini de "unutarak", sözjonusu bölümü "Sol Birlik" deklarasyonuna "koymakla" böbürlenmekten de kendilerini alamıyorlar!..

Oysa demokratik halk iktidarı, ortak düşmana karşı ortak savaşın örgütlenmesi ve gelişmesi sürecinde gündeme gelebilecek bir olasılıktır. Ve böylesi bir olasılık dahi, Kuzey Kürdistan devriminin esas gelişme yolunu kapayamaz, mutlaklaştırılmaz. Çünkü Kuzey Kürdistan'da devrimci süreç, Türkiyeden daha ileri bir seyir izliyor. (RW. s.27—30)

Ancak "Kürdistan'lı sosyalistler"imiz bununla da kalmıyor; ulusal kurtuluş mücadelesinin taşıdığı potansiyeli, onun gelişme dinamiklerini, "liberal" burjuvaziye "peşkeş" çekerek daha "ileri" gidiyor ve Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı mücadelesini "burjuva demokrasisi sonrasına erteliyorlar. Bunu nasıl "kitabı"na uydurduklarını, değerlendirmemizin bu bölümünde ikinci arabaşlık altında DGP programından aktardığımız konuya ilişkin belirlemeyi hatırlayarak, TKP'nin Merkez Organı Yol ve Amaç'tan okuyalım:

"TKP, faşizmin yıkılması ve ulusal demokrasi için savaşında Kürt halkı üzerindeki ulusal baskıların sona ermesi istemini öne çıkarıyor. Faşizmin erken uzaklaştırılması ve ulusal bir demokrasinin kurulması ulusal sorunun çözümünün de yolunu açacaktır." (Yol ve Amaç, Ağıs., s.36—37)

İşte DGP programının Kürt ulusal sorununa yaklaşımı budur. Görüldüğü gibi, "Kürdistan'lı sosyalistler"imiz ortaklarıyla birlikte, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı istemini şimdilik "erken", burjuvaziye ürkün "sivri" bir "belgi", ulusal sorunun çözümünü ise olanaksız görüyorlar. Demek ki, "ulusal demokrasi" kurulduktan sonra kendi kaderini tayin hakkı için mücadele edilebilecek ve sorunun çözümü ise proleterya diktatörlüğünün özgül bir biçimi olan demokratik halk iktidarının gerçekleşmesi-ne kalacaktır.

Burada bir parantez açarak "Kürdistan'lı sosyalistler"imizin, faşizme karşı mücadelede dün nasıl düşündüklerini görelim:

"Cumtaya karşı bir kalkışma dün mümkün olmadı ve bugün de onun koşulları yoktur. Ama yarın buna uygun koşullar ortaya çıkabilir. Düşmanın daha "yumuşak", daha örtülü diktatörlük biçimlerine geçmesine ve bunu bir 'demokrasiye dönüş' gibi kitlelere yutturmasına fırsat vermemek gerekir. Eski veya yeni bir Demirel'in, bir Ecevit'in kitlelere unut gibi sunulmasına fırsat vermemek gerekir. Kitleleri bir devrimci dönüşüme, demokratik halk iktidarına yönlendirelim. Kitleleri sömürü ve zulüm çarkını parçalamaya, sömürgeci zincirini kırmaya yöneltebiliriz." (TKSP MK. Genelgesi)

PPKK'nın Politik Rapor'unda ise bu konuda şöyle deniyor:

"...Kürt ulusunun kendi kaderinin tayin hakkının tanınması, (...)"

"...Emperyalizm ve özellikle ABD emperyalizmiyle ekonomik, siyasal ve askeri alanda imzalanan bütün kölelik anlaşmalarının iptal edilmesi, NATO'dan çıkılması. Türkiye ve Kürdistan'daki ABD ve NATO üslerine el konulması."

"Emperyalist tekellerin elindeki ya da ortak olduğu büyük şirket, kuruluş ve girişimlerin ulusallaştırılarak kamulaştırılması. Faşizmin arkasındaki büyük tekel-lerin, büyük dış ticaretin, büyük banka ve sigorta şirketlerinin, petrol ve madenlerin devletleştirilmesi." (PPKK, P.Rap., s.86)

Görüldüğü gibi, "Kürdistanlı sosyalistler"imiz, dün, faşizme karşı mücadeleyi bir devrim sorununa bağlıyorlardı. Ama yine onlar, bugün, "liberal" burjuvazinin devrimci sürece müdahale kapısını aralamasıyla yüz seksen derecelik bir dönüş yaparak "iskelele yavaşlama"yı da ihmal etmiyorlar; hem de varlık nedenlerini önemli ölçüde yadsıyorlar...

Oysa Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı tabeği, acil demokratik bir istemdir. Kürdistan halkı enesinde faşizmin olanca şiddetini hisetmesine rağmen, esas olarak bu talep ekseninde anti-faşist savaşa aktif olarak katılabilir. Ve böyle bir istemi, "erken" gören, onu "çilenin sıfırı tüketeceği" tarihlere ertelenenler, daha şimdiden halkımızla sömürgeci yönetim arasında örülen kalın duvarları, vatanın bağımsızlığı ve özgürlüğü uğruna gelişen mücadeleyi, Kürdistan'ın bölgedeki konumunu görmeyen ya da görmek istemeyenlerdir; ve onlar, sosyalistlik adına, faşizme karşı mücadele adına kendilerini temize çıkaramazlar. Çünkü bugün sömürgeci burjuvaziye şirin görünmek için böylesi ödünler verenlerin, ulusal kurtuluşun ileri boyutlar kazanması sürecinde hangi boylara gireceğini kavramak artık sır değildir.

Diğer taraftan, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı sorununa böylesi bir yaklaşım, "Sol Birlik" in diğer ortakları ve faşizme karşı geliştirilen demokrasi mücadelesi bakımından da önemlidir. Çünkü devrimci çalışmada ajitasyon ve propaganda, güncel ekonomik istemlerle siyasal taleplerin birleştirildiği ölçüde doğruluk kazanır, başarıya hizmet eder. Ve siyasal sorunlardan kaçınmak ya da ödünce davranmak, bilimsel sosyalizmin ilkelerinden bir sapma, uzaklaşmadır. Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ise, siyasal demokrasinin vazgeçilmez bir istemidir. Bağlımlı ve sömürge ulusların sömürgeci "bütün"lerden ayrılıp kendi bağımsız devletini kurma hakları dahil—kendi kaderini özgürce belirlemeleri isteminin "mutlak bir istem" olduğunu belirleyen Lenin'in, aşağıdaki belirlemesi bu bakımdan öğreticidir.

DÜNYA GENÇLİK YILI VE ÜLKEMİZ GENÇLİĞİNİ BEKLEYEN SORUNLAR

Selim DİCLE

1985 yılını Birleşmiş milletlerin Dünya Gençlik yılı olarak ilan etmesiyle birlikte, ülkemizde ve diğer tüm ülkelerde gençlik sorunlarının değişik boyutlarda da olsa, tartışılmasına neden olmuştur. BM'in 1985 yılını, Dünya Gençlik Yılı olarak ilan etmesinin amacı, değişik toplumsal sistemlerin yaşandığı dünyamızda yaşayan ve yaş itiba-riyle gençlik kategorisine giren 760 milyondan fazla gencin sorunlarına çözüm yollarını araştırmak, dünya kamuoyunun dikkatlerini bu soruna çekmektir.

Gençlik festivali düzenleme düşüncesi, II. Paylaşım savaşının bitimine rastlar. Kasım 1945'te Londra'da toplanan 63 ülke gençlik temsilcilerinin Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu'nu kurmayı kararlaştırdıkları "Dünya Gençlik Konferansı" günlerinde ilk gençlik festivali oluştu. Bu ilk festivali düzenleme onuru, nazi işgaline karşı yiğitçe direniş gösteren Çekoslovakya gençlerine verildi. O tarihten buyana, 11 festival yapıldı ve 12. Dünya Gençlik Festivali de bu yıl, 27 Temmuz-3 Ağustos tarihleri arasında Sovyetler Birliği'nin baskenti Moskovada yapıldı.

34 Ülkeden oluşan Festivali Düzenleme Komitesi Sürekli Komisyonu, 2 yıl gecikmeyle 12. Gençlik Festivalini 1985 yılına denk getirmesinin önemli tarihlerden kaynaklandığı biliniyor. 1985 yılı, aynı zamanda Hitler faşizminin yıkılışının 40. yıldönümü, atom bombasının Hiroşima ve Nagazaki'ye atılışının 40. yıldönümü, Birleşmiş Milletler'in kuruluşunun 40. yıldönümüne rastlaması. Bu yılki gençlik festivalinin önemini bir kat daha artırıyor. Bu yılki festivale yaklaşık 150 ülkeden 2000 kadar gençlik ve öğrenci örgütünü temsil eden 20 bini aşkın delege katıldı. 8 Gün süren bu festival, Dünya gençliğinin emperyalizme, sömürgecilğe, sömürü ve baskıya karşı barış, bağımsızlık, özgürlük ve daha iyi bir gelecek için istemlerini dile getirildiği önemli bir platform oldu.

Ne var ki, Kürdistan gençliği bu festivalde de temsil edilemedi, ya da temsil edilmesi engellendi. Engelleme çabalarına açıkça destek verenler ise, türbünlerde açtıkları DHKD pankartıyla "namuslarını" kurtarmaya çalıştılar. Oysa sorun Moskova'ya gitmek, pankart açmak sorunu

değil, Kürdistan gençliğini ülke esası temelinde temsili sorundu. Bu ise ayrı bir değerlendirme konusudur.

KAPİTALİZMİN GENÇLİĞE VERECEĞİ HİÇ BİR ŞEY YOKTUR

"Engels 1845'te İngiltere'de yayınlanan Emekçilerin Durumu adlı eserinde 'burjuvazinin, işçi sınıfının eğitilmesinden umacağı pek az, ama korkacağı pek çok şey vardır' diye yazıyordu. Tartışma götürmez kanıtlara dayanan Engels, şu ünlü sonucu çıkardı: 'burjuvazi, onlara (işçilere), o da kesinlikle gerekli olduğu için, şu kadarcık yaşam hakkını lütfen verdiği sürece; yine onlara, o da çıkan öyle gerektirdiği için şu kadarcık eğitim-öğretimi bağışlamasına ve buna da gerçekte pek bir şey olmasına şaşmamalıyız.' Bu sonuç, geçerliliğini bugün de korumaktadır." (Toplum ve Gençlik, Konuk Y. s.9)

Gerçektende Engels'in 1845'te yaptığı bu belirleme, yorum gerektirmeyecek bir şekilde açık ve aynı zamanda tartışma götürmez bir şekilde somut verilerle kanıtlanmıştır. Klasik burjuva tarih

kitaplarına baktığımızda 19. yüz yılda çoğu ülkelerde işçi ve köylü çocuklarının çoğunluğunun ilk okul eğitimi bile göremediklerini öğreniyoruz. Fakat 20. yy. da bilimsel ve teknik ilerlemenin alabildiğine hızlanması, üretim tekniğinin gelişip karmaşıklaşması sonucu burjuvaziyi kitlelerin daha fazla eğitim ve öğrenim görmelerini de zorunlu kılmıştır. Ayrıca sosyalist ülkelerdeki eğitim ve öğretimin kamusallaştırılarak elde ettikleri başarılar ve kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketi de yine burjuvaziyi kitlelere daha fazla ve kısmen de olsa daha iyi eğitim ve öğretim sağlaya zorlamıştır. Bu faktörler de burjuvazinin istemi dışında gelişen faktörler olduğu açıkça ortadadır. Kısacası, burjuva eğitim sistemi gençliğe bencilliği, açgözlülüğü, kişiliksiz bir insan tipi yaratmayı aşılama çabasıdır. Burjuvazi, kendisine boyun eğen uysal bir kuşak yetiştirmek için elindeki bütün olanakları kullanmaktadır. Ve deyim yerindeyse, burjuvazinin gençliğe vereceği hiç bir şey yoktur

Devam edecek

Otuz yıllık direniş savaşının en uc noktası SAYGON "MUCİZESİ"

ZAFERİN SENBOLÜ "DIEN BIEN PHU"

Sonucu belirliyen "Dien Bien Phu" meydan muharebesi 13 Mart 1954'te başlayıp, 55 gün sürdü. Bu savaşla geri kalan son düşman istihkam müdafa birlikleri de en ufak bir varlık göstermeden 7 Mayıs'ta Viet minh ordusuna teslim olmak zorunda kalmışlardı.

Bu savaşta "Viet minh" ordusu büyük oranda savaş araç ve gereçleri ele geçirdiler. Politik bir bilim adamı olan MORROCK'un yazdığı gibi, ele

geçirilen bu araç, gereç ve silahlar amerikan yapıtı olup, Vietnam'da tek bir Fransız kalıncaya dek savaşılması için kendilerine verilmişlerdi.

Jules Roy, DIEN BIEN PHU'yu Beyaz adamın Stalingrad'ına benzetiyordu. O güne kadar yeryüzünde hiçkimse tanımadığı bu bölgenin sembolik anlamı ve stratejik önemi üzerine kararı -Vo Nguyen Giap- şöyle veriyordu: Dien Bien Phu zaferi halkımızın ulusal bağımsızlık savaşının ve dünyanın tüm ezilen halklarının yol göstericisi, Asya'nın-Afrika'nın ve Latin

Amerika'nın bağımsızlık mücadelelerini etkileyen, onları kendi ülkelerinin ve kendi geleceğlerinin belirleyici efendileri olduklarını birkez daha ispatlamış oldu.

Vietnam İşçi ve Emekçileri Partisi Merkez Komitesinin Aralık 1953'te, stratejik açıdan büyük önem taşıyan "Dien Bien Phu" savaşının başlatılması kararını alması ve bu savaşın başkomutanlığında yoldaş Vo Nguyen Giap'a verilmesi partinin o kısa tarih içersinde önemli bir yeri ve anlamı vardır.

Belirleyici nitelikte bir mey-

Jurgen Ostrowsky

dan savaşını başlatmak, tanımayan karşıt güçlere karşı silahlı bir mücadeleye girmek, (bununla Viet Minh ordusu kastediliyor) düşüncesinden hareket eden Fransız başkomutanı General Navarre 20 Kasım 1953'te tanımayan bu ufak bölgeye Dien Bien Phu'ya paraşütcü birliklerini indirterek işgal ettirdi. Her ne kadar bu müstahkem mevzi havadan yardım görerek beslenecek, desteklenecekti diyen ve konuşmasını şöyle sürdüren General Giap "Amerikan ve

Devamı sayfa 12'de

Leninist kitle partisi mi? Leninist partinin kitleleşmesi mi?

Baştarafı saya 6'da su kolektif çalışma ve örgütlü mücadeleye alternatif olarak "Foko" teorisini piyasaya sürdü. R. Debray'a göre: "Örgüt ya da parti kurmaya gerek yok, bir avuç gerilla mücadeleyi başlatıp devrime öncülük edecek"ti. R. Debray'ın bu "yeni devrim teorisi"nin de yanlış olduğu bizzat Latin Amerika'da devrimci mücadelenin pratiğinde ortaya çıktı. Ve oradaki devrimci güçler örgüt, parti ve cephe kurarak devrimci savaşlarını sürdürüyorlar. R. Debray'ın kendisi şimdi Avrupa Sosyal Demokrasininin kanatları altına sığınıp Fransız Sosyalist Partisi Başkanı, Bay Mitterand'ın başdanışmanı olmuş. Günümüzde leninizmi açıkça inkar eden Euro-Komünizm ine ve emperyalizmin yedek gücü haline gelen maoculuğa değinmeye gerek bile yok.

Görülüyorki değişik dönemlerde marksizm-leninizme ve proletarya önderliğine alternatif olarak ortaya atılan yeni devrim teorileri ve tezlerinin

çürüdüğü, yanlışlığı bizzat devrimci mücadelenin kendisi tarafından ispatlanmıştır.

Günümüzde de leninist parti örgütlenmesine yan çizen bazı güçler, Kürdistan'da ulusal demokratik devrim mücadelesinin proletarya öncülüğünde sürdürülmesine alternatif olarak yurtsever bir kitle partisi arayışı içersine girmiş bulunmaktadır. Böylesine bir arayış içersinde olan bu güçler, herhalde, geçmişte çok sosyalistlik yaptıklarını zannederek bu düşünceden geri adım atıyorlar. Onlar için sosyalist örgütlenme artık cazibesini yitirmiştir. Bu nedenle de yeni yeni arayışlar içersine girerek değişik sınıf ve ideolojilerin içersinde yer alabileceği yurtsever bir kitle partisinin oluşumu için pratikte belirli çabalar sarf etmektedirler. Böylesine bir örgüt anlayışı Kürdistan devrimi için bir çözüm yolu mudur? Ya da Kürdistan'daki siyasi boşluk nedir?

Devam edecek

Beşinci sayfanın devamı gölge düşürmedi. Ancak "birlik" adına bölücülük yaptıkları bir kez daha pratikte yaşandı. "Sol Birlik" in bu tutarsız, bölücü tavrı, bir açıklamayla ilerici kamuoyuna duyuruldu.

İsveç'te, 12 Eylül Tertip Komitesi "Sol Birlik" güçleri dışında, yukarıda bahsettiğimiz eylem programını hayata geçirerek 12 Eylül faşizmini protesto etti. Geniş kitle katılımının sağlandığı eylemler başarılı geçti.

DANİMARKA'DA 12 EYLÜL PROTESTOSU

Bilindiği gibi, 12 Eylül faşist darbesinin üzerinden 5 yıl geçmesine rağmen, faşizm karşıtı güçler bu koca 5 yıl içinde güçlerini birleştirip cuntaya karşı ciddi bir eylem birlikleri dahi oluşturamadılar.

Bunun bir örneğinde Danimarka'da yaşandı. İçinde yer aldığımız platformun tüm uğraşlarına rağmen iki ayrı tertip komitesinin oluşması önlenemedi. ve sonuçta "Sol Birlik" in burdaki yansımaları ayrı bir platformla ayrı bir gece yapma eylemine girişerek bölücü ve sekte tutumlarını sergilediler.

Bizler, TGİB, Roja Welat, İşçi Gerçeği, Ala Rızgari, Emegin Birliği, Rêya Şores, Kurtuluş taraftarları olarak bir tertip komitesi oluşturduk. Komitemiz 12 Eylül faşizmini protesto amacıyla bir gece yapmayı kararlaştırdı.

"Sol Birlik" güçlerinin aynı tarihte gece yapması, afişlerimizi sökmesi gibi tüm engellemeleri boşa çıkarıldı. Dağılan bildiriler ve yapılan afişlemelerle kitleler duyarlı kaldı. Sonuçta, ozan olarak Şivan'ın da yer aldığı gecemizde, yaklaşık 800 kişilik bir kitle katılımıyla faşizm lanetlendi.

TEKOŞINA METİN...

wer bû ku, ev rojên çetûn û zehmet wek mêzineki ye. Aliyekê wê mêzinê mîxaneti ye, aliye dîn ji bî rûmet û ser bîndî mirin e. Aliyekê wê stûxwarî û bêxwesetî ye, aliye dîn ji berxwedan e. Wî rîya duyemîn ya zor û çetûn, ya ku mîrîn ji dawiyê da heye girt û bî mîrîni berxwe da.

Berxwedana wî bûye şemdanekê bê wêsan û rê u drbên şevêşen tari ronî dîke û dil dide ber tekoşerên sosyalist. Ev rêya ku Metîn ronî kriye da serketin û serfirazî ne dîre. Tekoşin û berxwedana heval Metîn rêya me ronî dîke!

SAYGON "MUCİZESİ"

Baştarafı sayfa 11'de Fransız ordusu için Dien Bien Phu kabul edilmez önemsiz bir durum arz ediyordunsa da...Herhangi bir saldırının da kendileri için bir intihar olduğunada inanmışlardı, ve bu doğruydı, onların yenilmeleri kaçınılmazdı." Nihayet yaklaşık 16 bin askeri güçleri Dien Bien Phu'daydı ve bunların yarısı yabancı paralı askerlerden oluşmaktaydı.

Viet-Minh ordusu saldırıyı başlattığında, karşı güçlerin uyanmaları kendileri için geç ve korkunç olmuştur bile. Bölgede bulunan tüm expertler bunun imkansız bir şey olduğunu şaşkınlıklarını gizleyemedi yeminle söylüyorlardı. Şoke olan Peter Scholl-Latour bile, toprakların o toprak yollardan, dağlık arazilerden nasıl geçirilerek Dien Bien Phu'ya getirildiğini Hanoi'dan hayretle yazıyordu.

Viet Minh bu zaferi çok büyük zorluklar altında savaş yürüterek kazandı; daha ilk saldırıda Fransızların savun-

ma araçları ve güçleri dağıldı, tüm tedbirler alınarak ortaya çıkabilecek olağanüstü durumlar için hazır vaziyette bekleyen topçu birlikleri vardı. Öyleki Viet Minh yaklaşık 200 bin kişiyi bu savaşa seferber edebilmişti.—sadece ikmal bakımı için—

O zamanlar bir hava subayı olan Jules Roy şöyle yazıyordu: "Tüm gidiş yolları bombardıman edilmesine rağmen, halk ordusu Viet Minh bu yolla sürekli cephanelerini ulaştırabiliyor, getirebiliyorlardı. General Navarre bu savaşta Peugeot (Pejo) tekerlekleriyle yenilgiye uğratıldı. Ki bu tekerlekler iyiyüz, üçyüz kilo patlayıcı maddelerle doldurulmuş olarak erkekler tarafından çekilerek cepheye getirilmişlerdi. Bu insanlar aç ve yiyecekleri bile yoktu. Ayrıca naylonlara sarınarak kuru yerlerde yatıyorlardı. General Navarre'yi bu savaşta silahlardan çok, karşı tarafın (Viet-Minh'in) cesareti ve onların zafer istekleri mağlup etti."

FRANSIZ'LARDAN—AMERİKAN SAVAŞINA

Fransızların yenilgisinden önce bile Vietnam savaşı bir Amerikan savaşına dönüşmüş bulunuyordu. 1949 Çin devriminin zaferi Amerikan Dışişleri Bakanı Acheson'u harekete geçirdi. Çünkü o, Hindini Amerika'nın hayati sahası olarak nitelendiriyordu. Washington o dönemde bile Fransız birliklerine silah göndererek onları finanse ettiler. 1953'te Amerika Fransızların tüm askeri masraflarını üstlenerek bu saldırıları için 785 milyon Dolar verdiler. Dien Bien Phu yenilgisinden kısa bir süre önce Amerikalı generaller atom bombası atılmasını dahi önermişlerdi. Daha sonra Amerikalılar kendi çıkarları doğrultusunda Güney Vietnam'da Diem yönetiminde kukla bir hükümet oluşturdular. Giderek Fransız kapitali sistematik olarak kı-

vuldu, Güney Vietnam ordusunun kuruluşu için Amerikalı askerler oldukça yardımcı oldular. Ülkenin bütünleşmesi, birleşmesi için en ufak bir adım atılmadığı gibi, bu durum Diem rejimini daha da azgınlığa döneltti. CIA ajanları kanalıyla Kuzey Vietnam'a (VDC) karşı gizli bir savaş sürdürüldü. Diem kanlı bir diktatörlük oluşturdu. Onun bu temizleme hareketi 1955 ve 1959 yılları arasında 75 bin insanın yaşamına mal oldu.

Buna karşılık muhalefet 1956-1957'lerde yeniden kendisini toparlamaya başladı. Büyük toprak ağalarının Güney Vietnam'a yeniden dönüşleri, köylüleri biraraya getirerek kendilerini onlara karşı direnmeye zorladı. Muhalefetin güçlenmesi, işçi ve emekçilerin direnişleri karşısında Diem'i, ülkeyi sıkı yönetimle idare etmeye yöneltti.

DEVAM EDECEK

Tekoşina Heval Metin rêya me ronî dîke

Ji vir pênc sal berê, dawiya meha Çiriya Pêşin (Oktobê) sala 1980'î de, şervanê azadixwaz, mamoste û tekoşerê hêja, hevalê me yê mîrxas û birûmet Metin Aksoy bi destê qesasê devbixwin yê cunta faşisti dawî tîda, lêdan û ş-kencên gran şehîd ket. Metin xorteki hêja, bawermend, serbilind û sosyalist bû. Wi temûlê bîndestî û stûxwariyê nedîkar. Ji bo azadî û xilasîya gelê Kurd xebatekê jir û bêwestan, hêz û rêkbûyî pêvist didit.

Bi van bir û bawerîyan va, hên di xortîya xwe da bi can mal û xeysetekê bilind va kete nav tevgera fêkbûyî. Divê rê da bi gavên bawermendî û qewim ve dimeşîya. Heta dawiyê bi gora van ş-kencên gran ji, nelikumî, nelerîzî û ji bir û bawerîya xwe qe tiştêk wunda nekir.

Heval Metin li bajarê Qereklîsê (Agirî) jî de û bavê xwe dibe. Rewşa malbatên wi wek gundiyanê Kurd ne dewlemend bûn. Bi gora vê rewşê jî, Metin ji xwendinê dûr nema. Wi mekteba melîmiyê kuta kir. Hê wextê ku, xwendekar bû bi bir û bawerîya marksî-lenîni re nas bû. Wi xwend, hin bû ku, paşmayî, bîndestî û xizani wek "qedereki ilahî" nîne ji bo gelê me. U di sa gelê me dikare vê nîrê koletîyê bîş-kîne û wek gelên cihanê bîghîje azadî û serxwebûnê. Bi van bawerîyan va li dor hêla Qereklîsê dest bi xebata rêkbûyî kir. Rîya xlasîyê nişanê karker û gundiyan da. Bir û bawerîya

marksî û lenîni di nav gel da bi propogandaki zexim va belaw dikir û bi awaki aktîfî va dixebitîya.

Wextê ku cunta faşisti ya 12 llonê hukum bi destê xwe xist, bi êrişekê nedîtî va ajote ser hêzên sosyalist, şoreşger û welatparêz. Wan haran, bi deh hezaran mirovên pêşverû girtin û wan xistin pey deriyên hesin. U bi mehan li wan tîda û ş-kence dikirin. Dixwestin ku ew muxanetîyê bi gelên xwe re, bi tevgerên xwe re, bi hevalên xwe re bikin. Di nav wan girtîyan de Metin jî hebû.

Metin, di zindanên cunta faşist de bi rojan û heftan kurtan, lêdan û ş-kencên mezin dit. Lê wi jî lêdanên faşist re stûyê xwe xwar nekir. Ji wan merhemet û beşîn daxwaz nedîkar. Ew zanibû û usa ji ba-

Dumahik rûpela 12'da

Gelên me Yilmaz Güney bir nakin

Ji vir salek berê, di 9ê llonê sala 1984 an de sin'etkar û film çêkirê bi nav û deng Yilmaz Güney dawî nexweşiyekê xedar (kanserê) li Parisê çû ser heqîya xwe.

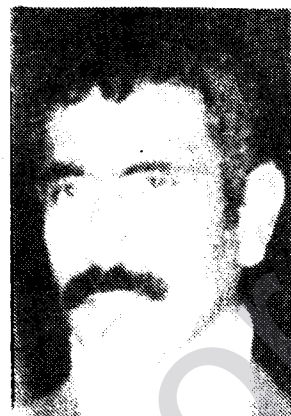
Yilmaz Güney, di sala 1931 de li Sîwêrekê jî diya xwe dibe. Hên di zarotîya wi de mal û malbatên wi jî ber doza xwini (mêr kuştinê) jî Sîwêrekê bar dikin û diçin li Edenê cih-war dibin. Yilmaz li wir dixweyne heta mekteba navin.

Yilmaz Güney hên xortaniya xwe de dest bi nivisandinê dîke û hukîyatên biçûk dinivîsîne. Ew di nivisarên xwe de li ser rewşa paşmayî, kevnaperestîyê dîsekin. Ji bo van yekan ji pîr caran tê girtin û gelek salên xwe di bendixanan de diborîne.

Güney şûnda dest bi artistîyê dîke û di demekê kurt de meşûr dibe û dibe meriki hîzkîrî. Divê demê de ew dest bi xebatên siyasî jî dîke. Di sala 1972 de jî ber bir û bawerîya xwe ya siyasî tê girtin.

Şûnda gelek senaryo dinivîsîne, rejîsorîya filmên civakî dîke û di van filman da jî dilîze. Ew li Tirkîyê pêşengîya sin'etkariya şoreşgerî ya sinemê dîke.

Yilmaz Güney di jiyana xwe ya kurt de gelek zehmet û tedayî ji aliyê dewleta kevneperestî dit. Lê wi tu car bir û ba-

werîya xwe wenda nekir. Ji tekoşina xwe tewiz neda. Filmên wi yê dawî bi tevayî li ser rewşa Kurdan hatibûn çêkirin. Filma wi ya li ser navê "YOL" (RE), di festivala Cannesê de Xelata Palmîya Zêrin stand.

Yilmaz Güney ne tenê meriki sin'etkar bû. Ew usa jî meriki şoreşger û tekoşer bû. Ji bo xilasîya çîna karker û gelê Kurd di hundavê xwe de şer dikir.

Isal di biranîna salewextîya wi de, Enstitûya Kurdi li Parisê, li Kölnê û li Berlîna Rojava sê şevên gelêrî pêk ani. Di van şevan de bi hezaran mirov beşdar bûn.

Yilmaz Güney, bi sin'et û afrandinên xwe yê nemirî va wê ji aliyê gelên me de bê biranin. Gelên me tu caran wi bir nakin!

GELÊ ME HETA KU HEBE LI DINÊ, WÊ CEGERXWÎN BÎR BÎNE

Mamoste û hozanê me yê here mezin, yê qurna 20'an Cegerxwîn jî vir salek berê; di 22.10.84 an de li Swêd çû ser heqîya xwe. Meytê vi hozanê mîrxas, bêtirs û tekoşer li Surîya bajarê Qamuşlo bi tîkîlî û hazîrbûyîna sed hezari zêtir mirovên ku ji wi hîz dikar ve hat defîn kirin.

Li ser ditin, bawerî û ramanên ku di nav şîrên (helbestên) wi de nîtrandîye nivîsandin gelekî zehmet e. Ev yek hewcedarê hunerekê pîspori ye. Mirov di her xetekê şîrên wi de gelek fîkar ramanên kûr û usa jî bi aheng û şiklekî xweş; zîmanekî şîrî dibîne. Lê şîrovekirin û meniya van xetan êşkere kar û barê ekspertan e; û hewcedarê pîrtokan e.

Weke ku me jorê got, li ser veng aliyê Seyda, merî ditirse deng bike; lê aliyekê wi yê din jî heye: Jin û tekoşina wi... Hewce nîne ku mirov li ser jin û tekoşina vê mîrxasê hîzkîrî dîr-drêj qise bike. Gelo yek

li Kurdîstanê heye ku vi evîndarê welat, çîger bi xwîn, ango Şêxmûsê Hesen yê ku di sala 1903 de li gundê Hesarê, hêla Mêrdînê jî diya xwe bûye, nas neke? Gelo yek ji Kurdanê heye ku, vi hozan, dirokzan û usa jî tekoşer û şervanê azadixwaz nas neke? Em bawer in ku yek nîne...

Ji Feqîyê Teyra, Ehmedê Xanê û Melayê Cîzirê vîrda, Cegerxwîn rolekê mezin di literatûra kurdi de dilîze. Cegerxwîn, afrandinên xwe li ser kok û binyata edebiyata kurdi ya kevîna rûn kirin û bi gora pêşvaçûna civakî, bi gora pîrsên rojî, bi zîmanekê paqij û zelal va berê xwe da bir û bawerîyên kevîna, yê ku bûne qeyd û bend li pêşîya tekoşin û pêşvaçûna gelê me. Cegerxwîn qelesa xwe weke şûr tûj dîke û ji bo hişyarbûn, yekbûn, û ref û hêz bûyîna gelê Kurd bi salan dinivîsîne. Rêya xilasbûnê nişanê xebatkar û welatparêzan dide.

Cegerxwîn tenê nedîvî-

sand, usa jî, ji bo azadî û serxwebûna gelê Kurd şer dikir. Wi bawerî bi xebata hêz û ref bûyîne, di nav partîyan da cih girtinê pêvist didit û bixwe jî, ji vi kar û bari dîr nedîman.

Cegerxwîn çawan hozan, nivîskar û şervanekî welatparêz, usa jî şoreşvanekî enternasyonalîst jî bû. Wi, xilasîya karker û xebatkarên di rîya sosyalîzmê da didit. Vê bir û bawerîya xwe di nav gelek helbest û nî-

visarên xwe de dida eşkerîkirin.

Disa ew jî perçebûn, cûdabûna welatparêzên Kurd gelek diqehuriya. Wi tum û daim rîya hişyarbûn û rabûnê, rîya yekbûn û şerkîrîne nişanê me didan. Di helbestekê xwe de usa digot seydayê Cegerxwîn:

Bese millet li te şerme Heta kengê di xewda bi? Dî bin destên neyarande Hêjar û dil û kola bi?

(...)
Binêrn win li Engola Wekû şeran ketin çola Serê te hişk wekî pola Dî bin destê neyara bi? Seri hîdî, tu gernasi Eger rabî tu mîrxasi

.....
Gelê me jî vir salek berê ewladekê xwe yê here mezin wenda kir. Lê heta ku gelê me li dinê saxî bîji, wê vi ewladê xwe yê nemirî bi afrandinên wi va, bi tekoşina wi va, bi navê wi yê Çîger bi xwîn va bir bîne.

FAŞİZİM, BURJUVA DEMOKRASİSİ VE DEVRİM

L. Polat

FAŞİZME KARŞI MÜCADELE

Faşizme karşı doğru devrimci bir mücadelenin sürdürülmesi için faşizm ve onun temel dayanağı olan tekelci kapitalizmin (mali sermayenin) iyi kavranması gerekir. Ama iş bunun iyi kavranılması ve doğru teorik tesbitlerin yapılmasıyla bitmiyor. Bazıları faşizmin teorik tahlilini doğru yapmakla beraber, faşizme karşı mücadele alanında birçok yanlışlıklar yaptıklarıdır. Bu yanlış ve hatalar doğru teorinin pratik yaşamla bütünleştirilmemesinden ileri gelmektedir.

Juri Andropov, "Teori ve pratiğin leninci birliği" adlı yapıtında şöyle diyor: "Maksizmin ayırıcı özelliği, ardıcıl bilimsel teori ile devrimci pratiğin birliğidir." Zaten devrimci teori pratikle bütünleştiği anda anlam kazanır. Teoride başka bir şey deyip pratikte başka şeyler yapmak oportünizmdir.

Diğer yandan bazıları hemde devrimcilik adına faşizme karşı mücadeleyi reformist burjuvazinin kuyruğuna takmak istiyorlar. Faşizme karşı sağlıklı, sıhhatli ve devrimci bir mücadelenin doğru bir rotada sürdürülmesi için bu tür reformist, küçük burjuva oportünist anlayışların mahkum edilmesi gerekir.

Burjuva demokratik hayallerle, burjuva demokrasisini alternatif olarak sunanların yanlışlıklarını sergilemek için kısaca burjuva demokrasisi sorununa bakalım.

BURJUVA DEMOKRASİSİ SORUNU

Faşizm toplumun tüm ezilen, sömürülen güçlerine düşman olduğu kadar demokrasinin de düşmanıdır. Faşizm yönetime el koyduğu andan itibaren tüm burjuva demokratik kurumları ortadan kaldırıp, bunların varlıklarına son verir. Faşizmin demokrasisi düşmanlığı onun sınıfsal yapısı olan mali sermayenin siyasal gerici niteliğinden kaynaklanmaktadır. Mali sermayenin, siyasal tavırda, burjuva demokrasisinin ihlaline ve gericiliğe yönelmesi ve giderek demokratik kurumları etkisiz hale

getirmesindeki amacı, faşizmi kurumsallaştırmak ve tiranici emellerine kavuşmaktır.

Faşizm burjuva demokrasisine karşıdır diye, devrimci güçler faşizme karşı mücadelede burjuva demokrasisini alternatif olarak göstermelidirler? Elbetteki hayır. Faşizme karşı mücadelede burjuva demokrasisi, sağ oportünist ve sosyal demokrasinin ileri sürdüğü bir alternatiftir. Devrimcilerin alternatifi olamaz. Bulgaristanlı yazar Donço DASKALOV'un Sofya Press ajansında yayınlanan "Komintern, Dimitrof ve Çağdaş Devrimci Sürecin Sorunları" başlıklı yazısında belirttiği gibi "Burjuvazi için bir egemenlik biçimi olan burjuva demokrasisi çağımızda tarihsel olarak zamanını doldurmuştur."

Sosyal demokratlar faşizme karşı mücadelede tutarsız davranırlar. Onun tek amacı faşizmi geriletmek, ve kısıtlı bir burjuva demokrasisini yerlaştırmektir. Sosyal demokrasi faşizmi ve onun sınıf temelini (kendi sınıfsal konumu gereği) ortadan kaldırılmasına yanaşmaz ve böyle bir durumda da faşizm, her zaman, bir tehlike olarak orta yerde kalır.

Sosyal Demokratlar anti-faşist mücadelede tutarsız davrandıkları gibi, bu mücadeleyi anti-emperyalist mücadeleden soyutlayarak mücadeleyi rayından çıkarmaya çalışır.

Sosyalistler, faşizme karşı mücadeleyi emperyalizme karşı mücadeleye bütünleştirerek yürütürler. Halkların can düşmanı olan faşizmi birdaha dirilmemek üzere tümenden ortadan kaldırıp tarihin çöplüğüne atmak için, faşist diktatörlüğü yıkmaya savaşımını önlerine koyarlar.

Sosyalizm adına ortaya çıkan tüm sağ oportünistlerin faşizme karşı mücadele anlayışları burjuva demokratik sınırları aşmıyor. Adına "Siyasal Demokrasi" de deseler "Ulusal Demokrasi" de deseler özünde savundukları şey burjuva demokrasidir. Zaten bu savunduklarını sözlü ve yazılı olarak da itiraf ediyorlar. Şöyle diyorlar: "Cuntayı devrim programımız, ilkesel olarak burjuva demokratik sınırları aşamaz." denilmektedir.

Zaten faşizme karşı ya burjuva demokrasisi savunulacak (ki sağ oportünistler ve sosyal demokratlar bunu savunuyorlar) ya da demokratik halk devrimi hedefi savunulacaktır.

DEVİRİM SORUNU

Yazının yukarıdaki bölümlerinde kısaca da olsa faşizme karşı mücadelede reformist burjuvazinin ve sağ oportünistlerin anlayışlarına değindik. Şimdi de kısaca sosyalist ve devrimci güçlerin faşizme karşı mücadele anlayışlarına ve faşizmin kökünü devrimle kurutma stratejisine değinelim.

Bugün Türkiye ve Kürdistan toplumu devrime gebedirler. Türkiye'de faşizmin tümenden ortadan kaldırılması devrim sorunudur. Sosyalistler faşizmin ve emperyalizmin alt edilmesinin devrimle olacağından hareket ederek stratejik tesbitlerini demokratik halk devriminin, giderek halk iktidarıyla sağlanmasına göre belirlerler. İşçi sınıfının ve ezilen halkların çıkarları devrimde somutlaşır. Sosyalistler devrim savaşımını hedef olarak mücadelesini sürdürürler. Özellikle Türkiye gibi geri kalmış, kapitalizmin çarpık bir şekilde geliştiği bir ülkede, faşist kurumsallaşma özleminin alabildiğine geliştiği bir ortamda faşist diktatörlüğünün yıkılmasının demokratik halk devrimiyle mümkün olabileceği gerçeğinden hareket eden sosyalistler program ve ittifak perspektiflerini, buna göre tesbit ederler.

Türkiye ve Kürdistan devrimini yüreklice tartışan Roja Welat gazetesinde şöyle deniyor: "Faşizm Türkiye ve Kürdistan halklarının ortak düşmanıdır. Faşizme karşı savaş, halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesinin bir parçasıdır. Bu nedenle, halklarımızın ortak düşmana karşı, ortak bir savaşım yürütmesi kadar doğal ve gerekli bir şey yoktur. Ülkelerimiz açısından faşizme karşı demokrasi mücadelesi devrim sorunuyla çıkarıyor. Anti-faşist mücadele, ancak anti-emperyalist mücadele ile bütünleştirilebildiği ölçüde ete, kemiğe bürünebilir. Bu

bazı akı evellerin iddia ettikleri gibi bir zorlama değil, Türkiye'nin sınıfsal, siyasal durumu ve sömürgeci devlet aygıtının yapısal karakterlerinden kaynaklanan nesnel bir gerçektir. Dolayısıyla faşist diktatörlüğünün yıkılması, yerine demokrasi güçlerinin iktidarının kurulması demokratik halk devrimi sorunudur. Ancak devrimin bu ilk aşaması sürekli olarak, demokratik halk iktidarı önündeki engeller temizlenebilir ve halklarımızın gerçek demokratik iktidarı kurulabilir. Bu hedefe anti-faşist, anti-emperyalist ve Kürt halkının kendi kaderini özgürce belirleyeceği birleşik halk cephesinin örülmesinden geçilerek varılacağıda ayrı bir gerçektir." (R. Welat, sayı.13-14 s.8)

Ülkelerimizin içinde bulunduğu özgül koşullardan hareketle bugün kendini dayatan devrimci görev, genel devrimci stratejiye hizmet eden taktikler belirlemek ve iktidarı hedefliyen siyasal örgütlenmeyi (birleşik halk cephesi) örmek ve bunun yanında kitlelere doğru hedefler göstererek devrimci siyasal bilinci götürmektir.

Faşizme karşı mücadele zor ve çetin bir süreçten geçilerek geliyor. Buna karşın mücadeleyi reformist burjuvazinin kuyruğuna takmaya çalışanların, ya da faşizmin kendiliğinden gideceğini umut edenlerin hayalleri tuzla buz oluyor. Bu konuda Uruguay Komünist Partisinin Şubat 1983'te yayınladığı bildiriye söyle deniyor: "Diktatörlüğü temelli devirmek için gerekli nesnel ve öznel şartlar ülkede ortaya çıkmıştır. Fakat kitlelerin mücadelesi ancak bunu sağlayabilir. Bu nedenle diktatörlüğün her türlü yeni siyasi durumu faşizm zehrine buluşturmaya kalkışmaksızın kendiliğinden çekip gideceğine dair hayaller tümüyle bir kenara bırakılmalıdır."

Sosyalistler (doğmatizme kaçmadan) dünyanın bir çok ülkesinde faşizme karşı mücadelesini sürdüren devrimci güçlerin deneyimlerinden önemli dersler çıkararak kendi ülkelerinin özgül koşulları

FAŞİZM...

Baştarafı sayfa 14'te na uygularlar. Bugün yalnız Türkiye ve Kürdistanlı sosyalist güçler değil, faşist diktatörlük altında inleyen bir çok ülkelerdeki devrimci, sosyalist güçler faşizme karşı iktidar mücadelesini yürütmektedirler. Latin Amerika ülkelerinde faşizme, emperyalizme ve yerel gericiğe karşı devrimci silahlı savaş her geçen gün güçlenip kabarıyor.

Paraguay KPMK bildirisinde açık olarak şu belirtilmektedir: "Ülkemizdeki demokratik ve yurtsever güçlerin önünde şu ivedi görev durmaktadır. Faşist diktatörlüğü alaşağı etmek. Bunu gerçekleştirmek

için diktatörlük rejimini yıkabilecek gücü oluşturmak ve kurtuluşa ulaşmak gerek. (...) Tüm savaşım biçimlerini birleştirerek ve genel halk ayaklanmasına yönelerek diktatörlüğü yıkmaya hızla hazırlanmak gerekir."

Sosyalistler stratejik hedeflerine ulaşmak için cepheyi oluşturma göreviyle karşı karşıya bulunmaktadır. Çünkü faşizme karşı mücadele aynı zamanda bir ittifaklar ve cephe sorunudur. Ülkelerimizin objektif koşullarına denk düşen cephe, anti-faşist birleşik halk cephesidir.

Bu konuda Dimitrof şöyle diyor: "faşistlerin işbaşında buldukları ülkelerde karşı-

laştığımız en önemli sorun birleşik cepheyi kurmak için verilecek savaştır." Faşizme, emperyalizme, sömürgecilğe ve gericiğe karşı mücadele zemininde oluşacak olan birleşik halk cephesi, dar, sekte, gurupsal çıkarlardan arındırılmış ilkeli ve kalıcı bir örgütsel yapı olacağı için faşizme karşı mücadelenin en dinamik örgütsel yapısıdır.

Faşizme karşı mücadelenin sonucunu, güçler dengesi ve öncülük sorunu belirler. Anti-faşist mücadelede güçler dengesi burjuvazinin lehinde gelişirse faşizm gerileyebilir, ama faşizm tehlikesi tümden ortadan kaldırılamaz. Eğer güçler dengesi sosyalistlerin

lehine ise, o zaman sosyalistler demokratik halk devrimini, demokratik halk iktidarıyla bütünleştirerek faşizmi birdaha geri getirmek üzere tarihin çöplüğüne atacaktır. Geçmişte faşist diktatörlük, yada, faşist işgal altındaki ülkelerde, faşizme karşı mücadelede temel devrim mücadelesiyle bütünleştirerek sosyalizme geçmeyi başardılar. (Doğu Avrupa ülkelerinde olduğu gibi) Bazılarında tekrar burjuva demokrasilerine dönmelerinin belirleyici nedenleri, yukarıda kısaca izah etmeye çalıştığımız güçler dengesi ve öncülük sorununun yatmaktadır.

BİTTİ

"SOL BİRLİK" (!) VE...

"Bu istek (söz konusu edilen kendi kaderini tayin hakkı istemidir—RW) mutlak bir istemdir, hatta sosyalizm kurulmadan önce böyle bir istemin gerçekleşmesi ihtimali binde bir bile olsa..." (Lenin, Stalin'in Mark. ve Mil. Mes. Sol Ya. s. 139'dan nak.)

Lenin'in bu dahiyane tesbitine uygun kararlı mücadele, sadece Çarlık Rusyası'nda değil; kırk sekiz yıl faşist diktatörlük koşullarında savaşın Portekiz komünistlerinin örnek savaşımlarında da görüldü. Onlar da, sömürcülere bağımsızlık ve özgürlük verilmesi istemini, anti-faşist mücadelenin temel bir yönü elimi, bir köşe taşı olarak ele aldılar. Ve burjuvaziye şirin görünmek için bundan ödün vermediler. İşte "Sol Birlik'in" Türkiyeli ortaklarına da böyle bir görev düşüyor.

ALTERNATİF "BURJUVA DEMOKRASİSİ" DEĞİL, FAŞİZME VE SÖMÜRGEÇİLİĞE KARŞI SAVAŞIN ÖRGÜTLENMESİDİR

Türkiye koşullarında "burjuva demokrasisi"nin kitlelere hedef olarak gösterilmesi, her şeyden önce burjuvazinin buna gerçekten istekli, yetenekli olmasını ve Türkiye kapitalizminin böyle bir demokrasiyi göğüsleyebilecek mali bir güce sahip olmasını gerektirir. Oysa "liberal", hatta "kurtarıcı" ilan edilen tekeli burjuvazinin bazı kesimlerinin de, sınıfsal yapıları ve sömürgeci karakterleri itibarıyla buna istekli, yetenekli olmadıkları. "Ülke"nin tarihi, iktisadi, toplumsal ve siyasal koşullarının da böylesine radikal burjuva kalkışmasını engellediğini; onun (yani "liberal" burjuvazinin) bugün "anti-faşist" bir konum almasının, nesnel durumu aşacak bir tavır içine girmesine yetmediğini buraya kadarki belirlemelerimizle açıklığa kavuşturduk. Geriye tekeli dışı burjuvazi kalıyor ki, burjuvazinin bu kesimi, homojen ve bağımsız bir güç değildir. Ve yerli tekellerin yanı sıra emperyalist tekellerle olan

bağımlılık ilişkileri onun, "ülke"nin bağımsızlığından yana tavır geliştirmesini engelliyor. Kürt sorunu karşısındaki şoven tavır ve pazar tutkusu ise, onun gerici ve karşı-devrimci eğilimlerini güçlendiriyor. (Tekel dışı burjuvazinin bu belirgin karakteri konusunda daha geniş bilgi için R. Welat, s. 25-26'ya bakılabilir.) Bu belirgin karakterinden dolayı tekeli dışı burjuvazi, anti-faşist ve anti-sömürgeci mücadelenin boyutlanması sürecinde tekeli burjuvazinin yanında yer alacak ve Türk devletinin parçalanmaktan korunması için elinden geleni yapacaktır. Elbette ki, bu, her kesimin, finans kapitalin baskı ve terörü altında uğruyaacağı ayrışmaları gözardı etmeyi gerektirmez; faşizme karşı mücadelede onun sınıf çıkarlarını korumayı yadsımaz. Dahası bir bütün olarak sömürge burjuva kampında derinleşen çelişkileri, sürtüşme ve tartışmaları gözardı etmemek, yakından izlemek, ve söz konusu "çatışmalar"dan ustaca yararlanmak için yoğun bir çaba harcamak da gerekir.

Ancak bu, "ülke"nin nesnel koşullarını gözardı etmek, mücadelenin stratejik yönelimlerini ve taktiklerini, burjuva güçler arasındaki çelişki ve "çatışmalar"dan yararlanma esasına göre belirlemek; "Sol Birlik'in" yaptığı gibi burjuvaziye rağmen burjuvazi için programlar yapmayı ve onun şu ya da bu kesimine hak etmediği misyonlar lutfetmek anlamına gelmez. Tam tersine mücadelenin stratejik yönelimlerini, devletin sınıfsal yapısı, gerici ve sömürgeci karakteri ile açık bir çatışma içinde olan işçi sınıfı ve Kürdistan halkının temel demokratik istemlerine, "tekellerin anti-demokratik ayrıcalıklarından, ekonomik baskı ve terörden ciddi ölçülerde rahatsız olan, ızdırap çeken" küçük burjuvazi ve tekeli dışı burjuvazinin sınıfsal çıkarlarına uyarlamayı gerektirir. Kaldı ki, bugün "anti-faşist" bir konumda bulunan "liberal" burjuvazi, işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer toplum kesimlerinin, faşizme, sömürgecilğe, emperyalizmin "ülke"deki varlığı-

na, tekellerin egemenliğine ve büyük toprak sahipliğine karşı geliştirdikleri mücadele ile yanyana yürümekten oldukça uzaktır. Hatta Türkiye ve Kürdistan devrimlerinin ortak paydalarının söz konusu asgari hedeflerine yönelen anti-faşist savaşımı saptırmak, onu kendi sınıf çıkarları doğrultusunda kullanmak ve kendi potasında eritmek, eritemediği anda da boğazlamak karardır. Ve burjuvazi için özel programlar yapmak da, onun güvenini kazanmak için yeterli değildir.

Bu bakımdan görev, "liberal" burjuvazinin yanında yer almak, onun içinde erimemek, "burjuva demokrasisi" hayalleri ile kitleleri silahsızlandırmak ve dolayısıyla burjuvazinin değerini su taşımak değil; faşizme ve sömürgecilğe karşı savaş örgütlemek, geliştirmek ve yükseltmektir. **Demokratik halk devriminin** ana yönelimlerinden ödün vermeden, belirli demokratik talepler konusunda "liberal" burjuvaziyi yanyana yürümeye zorlamak, onunla bu anlamda —eğer geliyorsa— eylem birliklerinden çekinmemek ve bunu yaparken de onun kısa ve uzun vadeli hesaplarının teşhirini yoğunlaştırmaktır. Ve yurtsever, devrimci ve anti-faşist güçlerin bugün için dağınık, iktidara alternatif bir örgütlenmeye sahip olamaması, bazı aklı evellerin sandığı gibi böyle bir savaşım hattının geliştirilmesine engel değildir. Yeter ki, sömürgeci burjuvazinin aleyhine, işçi sınıfı, Kürt ulusu ve diğer emekçi yığınların lehine gelişen nesnel sürece radikal müdahalelerle bulunulabilsin. Çünkü belirleyici olan nesnel koşullardır. Öznal öge, yani devrimci alternatif, savaş süreci içinde de yaratılabilir, ve devrimci süreç bunun savaşılabilir olarak yaratılmasını zorunlu kıyor. Ve bu görev omuzlanabildiği ölçüde, burjuvazinin kendi içinden "alternatif" üretme açmazı derinleşecek, kitlelerden yalıtılmaya süreci hızlanacak, reformist güçlerin teşhir kolaylaşacak, en geniş anti-faşist ve anti-sömürgeci güçlerin birliği yolunda ciddi adımlar atılabilecektir.

— Bitti—

KAMIL'LERİ, ÇALIŞMADA VE ÇARPIŞMADA YAŞATACAĞIZ!

TKSP—Roja Welat, öncü bir savaşıncı daha yitirdi. Kamil Reşo (M.Emin) yoldaşı. Kamil yoldaş, sömürgeci—gerici Humeyni rejimine karşı silah elde savaşıırken şehit düştü.

Kamil yoldaş, 1956 yılında Van ilinde dünyaya gelmişti. Yoksul ve emekçi bir ailenin çocuğuydu. Ailesinin bu durumu ve sömürgeci sistemin doğal nedenlerinden ötürü o, bir meslek yada sanaat sahibi olma olanağı bulamamıştı. Buna rağmen aylıklığı, tembelliği sevmeyen kişiliğiyle, günübürlük işlerle de olsa çalışıp hayatını kazanıyor ve ailesine yardımcı oluyordu.

Kamil yoldaş, bu çilekeş yaşamın sorunları içinde boğulmadı. Tersine bu zorlu yaşam koşullarına karşın o, genç yaşta sorunların siyasal ve toplumsal nedenlerini üstün bir özveriyle kavradı, kendisini halkın davasına adadı ve yetiştirdi. 12 Eylül öncesinde bir parti militanı olarak TKSP saflarında çalışan Kamil yoldaş, faşist cuntanın iktidara el koymasından sonra parti kararı ile İran Kürdistanı'na çıkarıldı. İran Kürdistanı'nda bulunduğu süre içinde verilen her göreve, itirazsız, tartışmasız koştu. Partinin bu biriminde —yayın yaşamı kısa bir süre devam eden— çıkarılan Roja Gel gazetesini, kar—kış demeden ülke içine götürüyor, dağıtımını yapıp donuyordu. ayrıca İKDP'nin siyasi ve askeri çalışmalarında aktif görevler alıyordu.

Ne var ki, bu korkusuzluğuna, fedakarlığına, yaratıcılığına ve bunlara ek olarak engin alçak gönüllülüğüne rağmen o, oportünizmin "hişmuna" uğranmaktan kurtulamadı. Ama oportünizmin saldırılarına boyun eğmedi, onun partiyeye egemen kılınmasına karşı kararlıca mücadele etti. Ve bu savaşında şaşırmadı, savrulmadı, üstün bir özveriyle zorluklara göğüs germesini bildi. O'nun devrimci kararlılığını ve oportünizmin "maharetleri"ni daha önce Roja Welat'ta

yayınlanan mektubunda bütün çıplaklığıyla görmek mümkündür:

"...3 yıldan buyana İKDP saflarında gerici Humayni rejimine karşı silah elde savaşıyorum.

"Bu süre zarfında, çok terciibe edindim, çok şey öğrendim. Özellikle Parti içinde oynanan oyunlar, benim açımdan gerçekten öğretici oldu. Parti içinde tepeden başlatılan oportünist tasfiye hareketinin tabandaki kurbanlarından biri de ben oldum. 2 yıl öncesinde İran Kürdistanı biriminde, (şimdi böyle bir Parti birimi yok) oynanan iğrenç oyunlar sonucunda partidan ayrılmak zorunda bırakıldım. Fakat oportünistler, siyasi yaşamıma yönelik bu saldırılarıyla da kalmadılar. İKDP'nin yanında kalmamı, onların saflarında bir nefer olarak da savaşmamı engellemek için yoğun çaba harcadılar. İKDP ile olan ilişkilerinden dolayı bu büyük bir mesele haline getirildi. Ancak İKDP saflarında bulunduğumuz süre içinde gösterdiğim sorumlu, kararlı tavır ve İKDP'nin yerel bir biriminin (sözkonusu birim, Hêzi Şehid Sergurd Ebasi'dir—RW) oportünistlerimizin bu çirkef davranışına gösterdiği sert tepki, İKDP saflarında savaşmaya devam etmemde etkili oldu. Ve oportünistlerimizin bu (...) tertipleri geri tepti.

(...)
"Yoldaşlar, oportünistlerin şahsıma yönelik fiili saldırı ve tertipleri anlatmakla bitirilecek gibi değil. Ayrıca buna gerek de yok. Tahmin ederim benim başıma getirilmek istenenler, her yoldaşımızın başına getirilmek istenmiştir. Yukarıdaki olayı, sadece oportünizmin mücadele anlayışını ve acizliğini örneklemek için yazdım. Yoksa onların devrimcilik maskesi altında yaptıkları, yapmak istedikleri, beni yıldırma. Tersine beni bile. Halkama olan inancımı, oportünizme başkaldıran yoldaşlarıma olan

bağlılığımı geliştirdi.

"İşte bu nedenlerdir ki, sizlerle ilişki kurmadan herhangi bir Türkiyeli örgütle bağ kurmadım. Sizlerle ilişki kurmak için çok çaba harcadım. Fakat sabırla beklemesini de bildim. Nihayet Ağustos—1984 tarihinde, bir görev icabı İKDP Merkez Komitesi karargahına geldiğimde, orada, Roja Welat'ın 15—16. sayısına rastladım. İşte bu an dünya benim olmuştur sanki... Gazeteyi aldım, okudum, seslenmek ilişki kurmak istedim.

"Yoldaşlar,

"Durumum iyidir. Halkım için savaşmaktan gurur duyuyorum. Bu anlamda herhangi bir sıkıntı yok. Şimdiye kadar beni rahatsız eden tek bir şey vardı: Sizinle ilişki kurma imkanına kavuşmamak!.. Sanırım bu bundan sonra mümkün olacak. Ve böylece İran Kürdistanı'ndan Roja Welat'ın üstlendiği haklı ve zorlu mücadeleye gücüm oranında omuz verme imkanına kavuşacağım.

"Yoldaşlar,

"İşimiz zor, yolumuz sarp, görevlerimiz ağır, sorumluluğumuz büyüktür. Bu bakımdan Roja Welat, tarihsel görevlerle karşı karşıyadır. Ve kişi olarak, sizlerden çok uzaklarda bulunmama, gelişmeler hakkında yeterli bilgilere sahip olmamama rağmen şunu bütün inancım ile belirtmek istiyorum: Roja Welat'ı yaşatmak, TKSP—Roja Welat hattını güçlendirmek için verilen her türlü göreve hazırım." (R.Welat, s.21—22, 23—24)

Dahası var. Oportünistler O'nun, yurtsever ve enternasyonalist görevlerini yerine getirmek üzere savaşmasını engellemeye çalışmakla da kalmadılar!.. Daha ileri giderek halkımızın bu öncü savaşısını, "devrim kaçkını" ilan etme ve O'nunla konuşmayı yasaklamaya kadar işleri vardırıdılar!.. Kamil yoldaşın Parti'den uzaklaştırıldığı dö-

(1956) — (...)

nemde hala parti üyesi olan Şerif yoldaşın cezalandırılmasını öngören ve Parti yetkilisi inzasını taşıyan 10. 10. 1983 tarihli belge bu bakımdan düşündürücüdür:

"(...) Hareketten kaçmış ve ilişkileri kesilmiş olan Kamil'le karşılaştığımızda onunla öpüşüp, kucaklaştığımız, 30. 3. 1983 tarihli genel toplantıda Kamil'in durumu konuşulurken söz alarak daha önceki birim sorumlusu MK üyesinin sözlerini eleştirerek 'Kamil-devrim kaçkını değildir' vb. sorumlu yoldaş tekzip eden sözlerini kanal yoluyla iletmeniz gerekirken, genel toplantıda dile getirdiniz." (TKSP-Parti Yetkilisi Belgesi)

Evet, Kamil yoldaş, sömürgeciliğe ve Humeyni gericiğine karşı savaşta şehit düştü. Koşullar ve olanaklar O'na zamanında ulaşmamıza el vermedi. O'na ulaşmak üzere yola çıkan yetkili yoldaşımız, yarıyolda O'nun ölüm haberini öğrendi. Fakat O, ölmedi. Fiziki olarak aramızdan ayrıldı. Ve bununla, yani fiziksel yaşamıyla O, oportünizmin ibret belgelerini açığa çıkardı, gerçek kaçkınların kimler olduğunu gösterdi, vatanın bağımsızlığı ve özgürlüğü savaşımızda simgeleşti. İnançlılığı, kararlılığı, atilganlığı ve fedakarlığı ile yolumuzu aydınlattı. Biz de, çalışmada ve çarpışmada O'nu yaşatacağız!..

**ROJA
WELAT**

Navnişan: Postfach 360103
85 Nürnberg 36 BRD

Yazışma adresi:
Postfach 360103, 85 Nürnberg 36 BRD

Sertên abone: Bo 6 mehan 10,
Sali 20 DM

Abone şartları: 6 aylık 10
Yıllık 20 DM